

N

n (*na'*) *m.db* Xarafka afar iyo tobnaad ee xuruufa af soomaaliga, waa shibbane.

na¹ *mu.dhm.ly* Magacuyaal layeelle oo tilmaamaya qofka koobaad ee wadarta ah, oo kuwa lala hadlayaa aanay ku jirin. Tus. "Idinkaa na siiyay buuggan".

na² *xi.* 1. (-*na*) Qurub lagu xiriiriyo laba tixood. Tus. "Dariishadda fur, nalkana demi". 2. Xataa. Tus. "Waxa Guuled la siiyay Warfaana ha la siiyo". 3. Midkoodna, mana. Tus. "Midkoodna ma imaan karo, qofna ma iman", "Waxaan oo kale weligay ma arkin mana maqlin".

naa *u.j* Erey qof dumar ah loogu dhawaaqo ama loogu yeero ama lagu soo jeediyo; magac ayaa badanaa ka dabadhaca. Tus. "Naa Kaaha", "Naa Ubax". *ld naayaa*.

naab¹ *m.l ld naabid*.

naab² *m.db (daau.)* Qolof qallalan oo fuusha bishimaha qofka marka uu harraado ama uu bukoodo; juul.

naab³ *f.g1 (-bay, -btay)* 1. Wax fur ku adkeyn. 2. Ku n.: wax la kor saaray wax kale ku dhejin.

naaban *f.mg4 (-bnaa, -bnayd)* 1. Wax fur lagu naabay ahaansho. 2. Wax wax kale kor lagaga dhejiyey ahaansho.

naabid *m.f.db eeg naab³*. *ld naab¹, nabid*.

naabnaab¹ *m.l 1. ld naannaab* 1. N. ah: qof caqli yar oo shiddo badan. 2. *ld naabnaabid*.

naabnaab² *f.mg1 (-bay, -btay)* 1. Qof, wax shiddo badan oo caqli yar noqosho. 2. Qof faqri daran la kulmid. 3. Ku n.: si foolxun oo ka fuqid lahayn ugu dhegid u qabsasho. *ld naannaab²*.

naabnaabi *f.g2 (-iyay, -isay)* Naabnaab ka dhigid (qof). *ld naannaabi*.

naabnaabid *m.f.db eeg naabnaab²*. *ld naabnaab¹, naannaab¹, naannaabid*.

naabnaabin *m.f.db eeg naabnaabi*. *ld naannaabin*.

naabnaan *m.f.db eeg naaban*. *ld naabnaansho*.

naabnaansho *m.l/dh ld naabnaan*.

naacaabi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld neecaabi*.

naacaabin *m.db ld neecaabin*.

naacaw *m.db ld neecaw*.

naacawsasho *m.db ld neecawsasho*.

naacawso *f.mg3 (-saday, -satay)* *ld neecawso*.

nqadh *m.l (-dhadh, m.l)* *ld naar*.

naadi¹ *m.l (-iyol-/yaal, m.l/db)* 1. Rug dad isku dan ahi ku kulmaan. 2. Dad isugu tegay arrimo siyaso, jinsiyad, ama bulsho.

naadi² *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Wax la rabo in dad badan la ogesiiyo ku dhawaaqid. 2. Wax la rabo in la iibiyi qimmiisa ku dhawaaqid.

naadin *m.f.db eeg naadi²*.

naadir¹ *m.l.kh* Aan had iyo goor la heli karin (wax); dhif ah.

naadir² *m.l (juqr)* Bar ku dhisan aragtida aan sababaysnayn ee laga helo samada gudaheeda, taas oo lid ku ah fuqa.

naadirnimo *m.db* Naadir ahaansho.

naado *m.db (-ooyin, m.l)* 1. Ogeysiis dad loo bandhigayo. 2. Bandhig iib oo tartan ku jiro.

naaf¹ *m.l (-fo, m.l)* 1. Xiddig ka mid ah ururka naaf. 2. (*m.w*) Toddobada xiddigood oo "naafcadduhu" ugu horreeyo, "dirirkuna" ugu dambeeyo; waxay u dhxeeyaan toddobada "raqaha" iyo toddobada "daalallida"; waa xiddigo xagaa.

naaf² *f.mg1 (-fay, -ftay)* Naafko ka dhigid; dhaawicid; curyaamin. *ld naafee*.

naafasho *m.db ld naafobid*.

naafayn *m.f.db eeg naafee*. *ld naafid*.

naafcadle *m.l* Xiddigga naafaha ugu horreeya; wuxuu u dhxeeyaa afagaal iyo naafmadoobe.

naafee *f.g2 (-feeyay, -faysay)* 1. Nasley naafko ka dhigid. 2. Xag dhaqaale, xoog iwm dhaawicid.

naafeysan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax naaf noqday ahaansho (naafley).

naafeysnaan *m.f.db eeg naafeysan*. *ld naafeysnaansho*.

naafeysnaansho *m.l/dh ld naafeysnaan*.

naafid *m.db ld naafayn*.

naafmadoobe *m./l* Xiddigga labaad ee naafaha; wuxuu u dhexeyaa naafcadde iyo afqays.

naafo¹ *m./dh* Nafley addimadeeda midkood ama qaarkood wax ka qaba oo aan wax ku qabsan karin.

naafo² *m./dh* Awood la'an kaamil ah ama dhimman uu qof naafo ah u yeelan karo hawlaho xagga bulshada ama xagga shaqada.

naafo³ *f.mg3 (-ftay, -fatay)* *ld naafow².*

naafoobid *m.f./dh eeg* naafow². *ld naafasho, naafow¹.*

naafow¹ *m./l* Noqoshada nafley ay naafo noqoto. *ld naafoobid.*

naafow² *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* Naaflo noqosho. *ld naafow³.*

naafto *m./l ld nafto.*

naag *m./dh (-go, m.)* 1. Haweenay la guursaday; afo; oori; arad; maranti. 2. Haweenay karti iyo xishood leh. 3. Labada qof ee isqaba midka dheddig.

naagaysad *m./l ld naagaysasho.*

naagaysasho *m.f./dh eeg* naagayso. *ld naagaysad.*

naagayso *f.g3 (-stay, -satay)* 1. Naag ka dhigasho. 2. Naag xiriir galmo la yeelasho.

naagnimo *m./dh* Naag ahaansho.

naaib *m./l (-byo, m./dh)* 1. Mudane ka tirsan barlamaanka. 2. Wakiilkha qof madax ahi leeyahay.

naajax¹ *m./l* 1. Miro bislaaday. 2. Qof la oggolaysiiyay inuu fuliyo arrin laga lahaa. 3. Qof dhaqaalo ahaan ladan.

naajax² *f.mg1 (-xay, -xday; -jixi)* 1. Midho ama arrin wax bislaaday noqosho. 2. Hanti badan yeelasho. 3. Arrin raalli ka noqosho.

naajaxsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Wax bisil ahaansho. 2. Wax dhinac kasta ka raalli ah ahaansho.

naajaxsanaan *m.f./dh eeg* naajaxsan. *ld naajaxsanaansho.*

naajaxsanaansho *m./l/dh ld naajaxsanaan.*

naajixi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax naajax ka dhigid.

naajixid *m.f./dh eeg* naajax².

naajixin *m.f./dh eeg* naajixi.

naakhuude *m./l (-dayaal, m./dh)* Qof markab ama dooni madax ka ah.

naakhuudee *f.mg2 (-deeyay, -deysay)* U n.: Si cid loo khiyamo wax aanad ahayn iska yeelid.

naakhuudeyn *m.f./dh eeg* naakhuudee.

naakirad *m./dh (-do, m.)* Naag sharcigu caddeeyay in ay ninkeeda caasi ku noqotay oo aan nin kale guursan karin. *ld naakiro, naashiddo, naashiso, naashuusho.*

naakiro *m./dh ld naakirad.*

naakuuso *m./dh* Xog yar oo laga helo arrin qarsoon.

naalleec *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* Ku n.: 1. Farax iyo guul ku jirid. 2. Wax rajo ku eegid. *ld naalloo.*

naalleyn *m.f./dh eeg* naalleec. *ld naalloo.*

naallo *m./dh (-ooyin, m.)* 1. Ladnaan xag dhaqaalo iyo caafimaad. 2. Yididdilo wanaagsan.

naalloo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld naallee.*

naallood *m./l ld naallayn.*

naamuus¹ *m./l ld maamuus¹.*

naamuus² *f.g1 (-say, -stay)* *ld maamuus².*

naamuusid *m./dh ld maamuusid.*

naamuusiyad *m./dh ld maamuusiyad.*

naamuusjab¹ *m./l ld maamuusjab¹.*

naamuusjab² *f.mg1 (-bay, -btay)* *ld maamuusjab².*

naamuusjebi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld maamuusjebi.*

naamuusjebid *m./dh ld maamuusjebid.*

naamuusjebin *m./dh ld maamuusjebin.*

naanays¹ *m./dh (-sol-/syo, m./dh)* Magac dheeri ah oo loo yaqaan qof, kaas oo aan ahayn magaciisa dhabta ah; koofaar. *ld naynaas¹.*

naanays² *m./dh (-syo, m./dh) (kiim.)* Hab loo qoro iskudhis kimikaad iyadoo la isticmaalaay summadaha atamyada ku jira. Hoosgalayaashu waxay u taaganyihiin tirada atamyada. Naaneyis molikiyuulkku waxay ku tustaa oo keliya nooca iyo tirada atamyada ah ee ku jira iskudhiska. Dhis naaneyis molikuyuulkuna waxay muujisaa sida atammadu u ratibanyihiin.

naanays³ *f.mg1 (-say, -stay)* 1. Ku n.: qof magac dheeri ah oo aan kiisiid habta ahayn u bixin. 2. Ku n.: cid falkeeda dhaliilid. *ld naynaas².*

naanaysan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld naynaasan.*

naanaysid *m.f./dh eeg* naanays³. *ld naynaasid.*

naanaysnaan *m./dh ld naynaasnaan.*

naanaysnaansho *m./l/dh ld naynaasnasho.*

naannaab¹ *m./l ld naabnaab¹; naabnaabid.*

naannaab² *f.mg1 (-bay, -btay)* *ld naabnaab².*

naannaabi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld naabnaabi.*

naannaabid *m./dh ld naabnaabid.*

naannaabin *m./dh ld naabnaabin.*

naanni *m./dh.u* Meel la dhisay oo dhoobo laga sameyey oo marka xoolaha la waraabinyo biyaha loogu shubo, berked yar; dar.

naaqiib *m./dh* Nooc kalluunka ka mid ah.

naaqis¹ *m./l ld naaques¹.*

naaqis² *f.mg1 (-say, -stay)* *ld naaques².*

naaqish *f.mg1 (-shay, -shtay)* La n.: arrin falanqeyn.
naaqishid *m.f.dh eeg* naaqish.
naaqisi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* naaquisi.
naaqisid *m.dh ld* naaquisid.
naaqisin *m.dh ld* naaquisin.
naaques¹ *m.l.kh* 1. N. ah: wax aan dhaamayn.
 2. N. ah: qof garashadisu yartahay. *ld* naaqis¹.
naaques² *f.mg1 (-say, -stay)* 1. Wax yaraaday noqosho. 2. Qof aan dhammayn noqosho. *ld* naaqis².
naaquisi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax naaques ka dhigid. *ld* naaquisi.
naaquisid *m.f.dh eeg* naaques². *ld* naaquisid.
naaquisin *m.f.dh eeg* naaquisi. *ld* naaquisin.
naar *m.l (-rar, m.)* Harag lo'aad ama geel oo inta hab gaar ah loo sameeyo xoolaha lagu waraabiy. *ld* **naqadh**.
naar¹ *m.dh (-ro, ml.)* 1. Meesha la geeyo jinniga iyo insiga xaggaa Eebbe danbiilayaasha ka ah marka ay aakhiro tagaan; cadaab. 2. N. ah: wax aad u kulul.
naar² *f.g1 (-ray, -rtay)* 1. Cid naar gelin (Eebbe). 2. Wax aad u gubid.
naar-afuuuf *m.l (-fyo, m.dh)* 1. Qof dadka isku dira. 2. Mulac weyn; amuur; xayroxade.
naarajiin *m.dh* 1. Geedka qunbaha. 2. Saliidda laga miiro qunbaha.
naarid *m.f.dh eeg* naar³.
naarsime *m.l (-mayaal, m./lh)* Naduur.
naarsimo *m.dh.u* Magaca guud ee qalabka birtumuhu adeegsado oo dhan leeyiihiin.
naas *m.l (-so, m.)* 1. Labada xubnood ee caanuhu galaan ee ku yaal laabta dumarka midkood. 2. Labada cad ee ka soo taagan laabta ragga midkood. 3. Cad dhuubar oo xayaawanka caanaha leh candhadooda ka soo laalaada. 4. Dhuun ka soo taagan weelasha wax lagu shubto qaarkood; Ib; gulguulo.
naasacelis *m.l (-syo, m.)* Maro dumarka naasaha ku xidhaan oo dhexda ku leh laba god oo naasuuhu geli karaan, dacalladeeduna ku dhamaadaan biro isa sudimi kara; keeshali; rajabeeto.
naasaley *m.dh.u* Nasleyda inta ilmaha dhasha oo nuujisa. *ld* **naasley**.
naashiddo *m.dh ld* **naakirad**.
naashiso *m.dh ld* **naakirad**.
naashnaash¹ *m.l ld* **nashnaash¹**.
naashnaash² *f.g1 (-shay, -shtay)* *ld* **nashnaash²**.
naashnaashan *f.mg4 (-shnaa, -shnayd)* *ld* **nashnaashas**.
naashnaashi¹ *m.l ld* **nashnaashi¹**.

naashnaashi² *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **nashnaashi²**.
naashnaashid *m.dh ld* **nashnaashid**.
naashnaashin *m.dh ld* **nashnaashin**.
naashnaashis *m.l ld* **nashnaashin**.
naashnaashnaan *m.dh ld* **nashnaashnaan**.
naashnaashnaansho *m.l/lh* *ld* **nashnaashnaan**.
naashhuusho *m.dh ld* **naakirad**.
naashhuuso *m.dh ld* **naakirad**.
naasley *m.dh.u* (*c.nfl.*) Dir ka tirsan lafdhabarleyda oo ka kooban ilaa 250 sinji. Naasleydu waa xayawaan dhiig diirane ahoo maqarkoodu leeyahay qanjidho dhidid, kuwaas oo soo daaya dhidid qobooyi jaahidka. Jidhhoodana waxa ku daboolan timo. Naasleydu dhammaantood waxay leeyiihiin naaso, kuwaas oo soo daaya caano ay ku quudiyaan ilmahooda. *ld* **naasaley**, **naasooley**.
naasnuuji *f.g2 (-iyay, -isay)* Si qarsoodi ah qof wax u siin.
naasnuujin *m.f.dh eeg* naasnuuji. *ld* **naasnuujis**.
naasnuujis *m.l ld* **naasnuujin**.
naasooley *m.dh.u ld* **naasley**.
naastro *m.dh (-ooyin, m.)* 1. Qalab hadalka iwm ku duuba cajaladaha. 2. Silsilad xabbadaha qorigu ku jiraan oo boobayaasha culus la geliyo. 3. Mullaax maro ah oo khad leh loo isticmaalo makiinadaha qoraalka.
naatariyam *m.l (-mo, m.dh) (kiim.)* Bir firfircoon oo jilicsan; waana curiyaha labaad ee biraha alkaliga (ururka I ee tusaha kalgalka).
naatariyam-haydaroogsaydh *m.l (-dhyo, m.dh) (kiim.)* (koostic sooda, NaOH). Adke cad oo sayax-milme ah una habaysan duneed, ilays gudbintiisuna liidato. Milanka uu ku jiraan waa alkali xooggan waana gudbiye-milme.
naatariyam-koloraydh *m.dh (-dhyo, m.dh) (kiim.)* (cusbada caadiga ah, NaCl). Adke cad oo laga helo biyaha badda iyo biyaha qaraar. Waxa kale oo laga helaa cusbo dhagax ah oo dabiici ahaan u tuuran meelo gaar ah. Waxa lagu isticmaalaa dhanaanaynta cuntada iyo dhawriidda tayadeeda. Dhinaca warshadaha, waxa loo isticmaalaa walaxda cayriin ee laga sameeyo naatariyam kaarboonayt (habka Solfey), naatariyam haydaroogsaydh (danabsoocid) iyo saabuunta. Naatariyam koloraydh badanaaba kuma milanto alkohoolka.

naawi *f.g2 (-iyay, -isay)* Qof, wax akhrin isaga oo aan rabid iyo fahmo u hayn.

naawil *f.g1 (-ilay, -ishay)* 1. Wax inay dhacayaan malayn; filid. 2. U n.:cid wax u gudbin.

naawilid *m.f.db eeg* naawil.

naawin *m.f.db eeg* naawi. *ld* **naawis**.

naawis *m.l ld* **naawin**.

naaxid *m.l ld*.

naax² *f.mg1 (-xay, -xday)* Nafley caylid.

naaxi *f.g2 (-iyay, -isay)* Nafley cayilin.

naaxsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax cayilay ahaansho.

naaxsanaan *m.f.db eeg* naaxsan. *ld* **naaxsanaansho**.

naaxsanaansho *m.l/dh ld* **naaxsanaan**.

naaxuusjebid *m.dh ld* **maamuusjebid**.

naayaa *u.j* Erey haweeney lala hadlayo dareenkeeda lagu soo jeediyi, xushmadarrana huwan. *ld* **naa**.

nab¹ *m.l ld* **nabyo**.

nab² *f.g1 (-bay, -btay)* 1. Cid fal ama hadal aanyay samayn ama dhihin ku sheegid; masabidid. 2. Is n.: wax hurda iska dhigid. 3. Ku n.: wax meel ku dhejin. 4. Ciid, timo iwm dhejin. 5. *ld* **naab³**.

nabaad *m.l* Wax dhulka ka soo baxa sida dhirta iyo cawska.

nabaaddiinaxir¹ *m.l (dii)* Duco ama quraan loo akhriyo si wax lumay Eebbe u badbaadiyo; xirsixir.

nabaaddiinaxir² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Wax lumay quraan ama duco u akhriyid si Eebbe u badbaadiyo.

nabaaddiinaxirid *m.f.db eeg* nabaaddiinaxir².

nabaaddiinee *f.g2 (-neeyay, -neysay)* 1. Nabaaddiino akhriyid. 2. Cid macasalaameyn.

nabaaddiineyn *m.f.db eeg* nabaaddiinee.

nabaaddiineysan *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Wax nabad qaba ahaansho. 2. Wax la xirsi xiray ahaansho.

nabaaddiineysnaan *m.f.db eeg* nabaaddiineysan. *ld* **nabaaddiineysnaansho**.

nabaaddiineysnaansho *m.l/dh ld* **nabaaddiineysnaan**.

nabaaddiino *m.dh* 1. Ku sugnaan xaalad aan waxyello iyo colaad lahayn; nabad. 2. Duco dad kala tegayaan isku sagootiyaan; nabadgelyo.

nabaadguur¹ *m.l (-ray, -rtay)* Nafaqaddarro dhulka gaartay awgeed, geedo soo bixi waayaan.

nabaadguur² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Nafaqaddarro dhulka gaartay awgeed geed soo bixi waayid.

nabaadguuri *f.g2 (-iyay, -isay)* Dhul nabaadguur ku ridid.

nabaadguurid *m.f.db eeg* nabaadguur².

nabaadguurin *m.f.db eeg* nabaadguuri. *ld* **nabaadguuris**.

nabaadguuris *m.l ld* **nabaadguurin**.

nabaal *m.l* Isku dar kiimikaad oo laga sameeyo bombo wax gubta.

nabad¹ *m.dh* 1. Waxyello iyo colaad la'aan. 2. Caafimaad iyo ladnaan.

nabad² *f.mg1 (-bdy, -badday; -bdi)* La n.: Qof, qof kale oo ay colaadi dhex tiillary la heshiin.

nabadayn¹ *e.d* Nabadgeliyo.

nabadayn² *m.f.db eeg* nabadee.

nabadbax¹ *m.l* Samatabax.

nabadbax² *f.mg1 (-xay, -xday; -bixi)* Ka n.: Dhibaato ka samatabixid.

nabadbixi *f.g2 (-iyay, -isay)* Ka n.: Cid waxyello ka badbaadin.

nabadbixid *m.f.db eeg* nabadbax.

nabadbixin *m.f.db eeg* nabadbixi.

nabaddoon *m.l (-nno, m.dh)* 1. Qof loo xilsaaray in uu cido colaadi dhextaal heshiisiyo. 2. Qof qabil madax u ah; caaqil; ugaas.

nabadee *f.g2 (-deeyay, -daysay)* Meel nabad ka dhalin.

nabadgal¹ *m.l* Badbaado.

nabadgal² *f.mg1 (-alay, -ashay; -geli)* Waxyello ka badbaadid.

nabadgeli *f.g2 (-iyay, -isay)* Waxyello ka badbaadin.

nabadgelid *m.f.db eeg* nabadgal².

nabadgelin *m.f.db eeg* nabadgeli. *ld* **nabadgeliyo**.

nabadgelyee *f.g2 (-yeeyay, -yeysay)* Macsalaamee.

nabadgelyeyn *m.f.db eeg* nabadgelyee.

nabadgelyo *m.dh* Xaalad nabad iyo degganaan leh oo lagu sugnaado.

nabad-jeecyl *m.l (fals.)* Dhaqdhaqaq ka soo horjeeda dagaallada oo loo adeegsado xallinta mashaakkillada, uguna baaqa adduunweynaha nabad ku wada noolaansho.

nabadsii *f.g2 (-iiyay, -iisay)* Laba qof ama laba qolo oo dagaallamay heshiisiin; nabadyn.

nabadsiin *m.f.db eeg* nabadsii.

nabadsugid *m.dh* Ciidan ka tirsan ciidammada qalabka sida oo u xilasaaran la socoshada deggenaanta iyo nabadgelyada dalka.

naban¹ *f.mg1 (-bmay, -bantay; -bmi)* Timo, ciid iwm la nabay noqosho.

naban² <i>f.mg4 (-bnaa, -bnayd)</i> 1. Timo, ciid iwm wax la nabay ahaansho. 2. Wax meel ku dheggan ahaansho.	nabiib¹ <i>m.l ld namiin¹</i> .
nabar¹ <i>m.l (-bro, m.ll-tro, m.dh)</i> 1. Dillaac haragga ama jidhka gaadha dhaawac ku dhalay augeed; qoon. 2. Raad uu qofka ku reebo dhaawac bogsaday. 3. Kol; mar. 4. Ooddin; aydin; qabatin.	nabiib² <i>f.g1 (-bay, -btay) ld namiin²</i> .
nabar² <i>f.g1 (-bray, -bartay; -bri)</i> Cid jug, dhaawaq iwm. gaarsiin.	nabiibid <i>m.dh ld namiinid</i> .
nabaraan <i>m.l (-nno, m.)</i> Libaax badeed madow oo halis ah. <i>ld neberoon</i> .	nabiibnimo <i>m.dh ld namiinnimo</i> .
nabar-kul <i>m.l (-ro-kulul, m.dh) (daaw.)</i> Awood darro iyo joog ka dhicid ay keeneen hoos udhac cadaadiska dhiigga iyo tirada dhiiggaba. Waxaana u sabab ah biyo badan iyo cusbooyin oo jirka ka baxa kul aad u badan oo dheeraada ama aan loo baran awgis.	nabiiso <i>m.dh (-ooyin, m.dh)</i> Ul rabadh ka samaysan oo bilayska dadka ku kala eryaan.
nabarrayn <i>m.f.dh eeg</i> nabarree.	nabiyad <i>m.dh</i> Saxon weyn; siiniyad.
nabarraysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax nabar ku dhacay ahaansho. <i>ld nabarraysan</i> .	nabmid <i>m.f.dh eeg</i> naban ¹ .
nabarraysnaan <i>m.f.dh eeg</i> nabarraysan. <i>ld nabarraysnaansho, nabaraysnaan, nabarynsnaansho</i> .	nabnaan <i>m.f.dh eeg</i> naban ² . <i>ld naabnaan</i> .
nabarraysnaansho <i>m.l/dh ld nabarraysnaan</i> .	nabnaansho <i>m.l/dh eeg</i> nabnow. <i>ld naabnaan</i> .
nabarree <i>f.g2 (-reeyay, -raysay)</i> Wax nabarro gaarsiin.	nabnow <i>f.mg3</i> Wax naban ah noqosh.
nabas <i>m.dh</i> 1. Meesha u dhexeya jidhka iyo marada dumarku garraarsadaan ee ku abbaaran caloosha. 2. Timaha ka baxa gumaarka dadka; bisqan. <i>ld namas</i> .	nabran <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax nabar ku dhacay ahaansho.
nabdaad <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> Cabsi yar darteed hurdo ka kicid; hambabbaar.	nabranaan <i>m.f.dh eeg</i> nabran. <i>ld nabranansho</i> .
nabdaaddi¹ <i>m.l Salaan</i> .	nabranansho <i>m.l/dh ld nabranan</i> .
nabdaaddi² <i>f.g1/2 (-iyay, -iday/-isay; -iyi)</i> Cid salaamid; bariidin.	nabrayasan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> <i>ld nabarrayasan</i> .
nabdaaddin <i>m.dh ld nabdaaddiyid</i> .	nabrayasho <i>m.f.dh eeg</i> nabrayso.
nabdaaddis <i>m.l ld nabdaaddiyid</i> .	nabraysnaan <i>m.dh ld nabarraynsnaan</i> .
nabdaaddiyid <i>m.f.dh eeg</i> nabdaddi ² . <i>ld nabdaaddin, nabdaaddis</i> .	nabraysnaansho <i>m.l/dh ld nabarraynsnaansho</i> .
nabdaadid <i>m.f.dh eeg</i> nabdaad.	nabrayso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> Jir nafley nabro yeelasho.
nabdaado <i>m.dh</i> Salaan; bariido.	nabrid <i>m.f.dh eeg</i> nabar ² .
nabdaado <i>m.dh</i> Si cabsi ku jirto uga kicidda hurdada.	nabsi¹ <i>m.l</i> 1. Hoog iyo dhibaato lagu abaa mariyo qof abaaldarnaadaya ama ballan furay. 2. Hoog iyo dhibaato uu la kulmo qof eed galay.
nabdaysad <i>m.l ld nabdaysasho</i> .	nabsi² <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Nabsi ku reebid.
nabdaysasho <i>m.f.dh eeg</i> nabdayso. <i>ld nabdaysad, nabdaysi</i> .	nabsiyid <i>m.f.dh eeg</i> nabsi ² .
nabdaysi <i>m.l ld nabdaysasho</i> .	nabyo <i>m.dh</i> Been iyo fal aanay samayn oo cid lagu sheego. <i>ld nab</i> .
nabdayso <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> Cid salaamid.	nac¹ <i>m.l</i> Colaad uruka la isugu hayo; nacayb.
nabdi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Dad colaadi dhextaal heshiisiin. 2. Cid salaamid.	nac² <i>f.g1 (-cay, -cday; -nici)</i> 1. Rabid la'aan. 2. Is n.: quus iyo rajo la'aan.
nabdid <i>m.f.dh eeg</i> nabad ² .	nacaal <i>m.l</i> 1. Masaabir sal buuran oo xaggaa hoose lagaga taxo kabaha. 2. Bir qoobakfa fardaha lagu dhejiyo.
nabdin <i>m.f.dh eeg</i> nabdi.	nacob <i>m.l</i> 1. Cadow; xaasid. 2. Qof aan naxariislahayn.
nabid <i>m.f.dh eeg</i> nab. <i>ld naabid</i> .	nacula-abugto <i>m.dh</i> Farshiid; dhalo yar.
	nacalad¹ <i>m.dh (-do, m.)</i> Caro Eebbe dusha ka saaro cid caasidey. <i>ld lacanad¹, lacnad¹, nacallad¹, nacalle, nacdal¹</i>
	nacalad² <i>f.g1 (-day, -dday)</i> 1. Caro Eebbe cid caasidey ku dhicid. 2. Cid cay iyo eedayn u jeedin. <i>ld lacanad², lacnad², nacallad², nacdal²</i> .
	nacaladaysan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> 1. Wax nacalad ku dhacday ahaansho. 2. Wax aad loo ceebeeyay ahaansho. <i>ld lacanadeysan, lacnadeysan, nacalladeysan</i> .
	nacaladee <i>f.g2 (-eeyay, -eysay)</i> 1. Eebbe cid nacalad ku ridid. 2. Cid xumaan weyn ku

tilmaamid; ceebayn. *ld lacanadee, lacnadee, nacalladee, nacdalee.*
nacaladeyn m.f.db eeg nacaladee. ld lacanadeyn, lacnadeyn, nacalladeyn, nacaleyn.
nacaladeysnaan m.f.db eeg nacaladeysan. ld lacanadeysnaan, lacanadeysnaansho, lacnadeysnaan,
nacaladeysnaansho m.l/db ld nacaladeysnaan.
nacaladid m.f.db eeg nacalad². ld lacanadid, lacnadiid, nacalladid, nacdalid.
nacaldoobid m.f.db eeg nacaldow. ld lacanadoobid, nacalladoobid.
nacaldow f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)
 1. Qof nacaladi ku dhacday noqosho. 2. Qof aad loo ceebeeyey noqosho. *ld lacanadow, nacalladow.*
nacallad¹ m.l ld nacalad¹.
nacallad² f.g1 (-day, -dday) ld nacalad².
nacalladee f.g2 (-deeyay, -deyssay) ld nacaladee.
nacalladeyn m.db ld nacaladeyn.
nacaladeysan f.mg4 (-naa, -nayd) ld nacaladeysan.
nacaladeysnaan m.db ld nacaladeysnaan.
nacaladeysnaansho m.l/db ld nacaladeysnaansho.
nacalladid m.db ld nacaladid.
nacalladoobid m.db ld nacaladobid.
nacaldow f.mg1 (-oobay, -owday) ld nacaldow.
nacalle m.l ld nacalad¹.
nacas m.l (-so, ml, -syo/nacas, m.db Qof caqli yar; doqon; dabbal.
nacasee f.g2 (-seeyay, -seysay) Qof si wax caqli yar ula dhaqmid.
nacaseyn m.f.db eeg nacasee.
*nacash m.l 1. Ciyaar caruureed la is eryado oo qofka wax eryanaya marka uu taabto ka uu eryanayo uu yiraahdo nacash. 2. *ld naxash.* Sanduuqa meydka lagu qaado marka qabriga loo wado.*
nacasnimo m.db Nacas ahaansho. ld nacastooyo.
nacasoobid m.f.db eeg nacasow.
nacasow f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)
 Nacas noqosho.
nacastrooy m.db ld nacasnimo.
nacayb m.l Colaad uurka la isugu hayo; nac¹. ld necayb.
nacayn m.f.db eeg nacee.
nacdal¹ m.db ld nacalad¹.
nacdal² f.g1 (-alay, -ashay) ld nacalad².
nacdalid m.db ld nacaladid.
nacdallee f.g2 (-leeyay, -leysay) ld nacaladee.

nacdalleyn m.db ld nacaladeyn.
nacdalleysan f.mg4 (-naa, -nayd) ld nacaladeysan.
nacdalleysnaan m.db ld nacaladeysnaan.
nacdalleysnaansho m.l/db ld nacaladeysnaan.
nacdiir m.db Nacayb weyn oo cid loo hayo; nac.
nacee f.g2 (-ceeyay, -caysay) Cid wax ku dhibid.
*nacf¹ m.l 1. Wax faa'iido leh. 2. Cunto waxtar leh. *ld nafac, nafci.**

nacf² f.mg1 (-iyay, -iday; -iyi) Ku n.: xoolo, qalab iwm si looga faa'iidaysto u adeegsasho.
nacfiyid m.f.db eeg nach².
nacnac¹ m.l Macmacaan yaryar udgoon oo la muudsado.
nacnac² m.db Hadal badan oo aan macno lahayn.
nacnaclee f.mg2 (-leeyay, -leysay) Si aan macno lahayn u hadlid.
nacnacleyn m.f.db eeg nacnaclee.
nacsii f.lg2 (-liyay, -iisay) Cid wax ay rabtay in ay nacdo gayeysiin.
nacsii m.f.db eeg nacsii.
nadaafad m.db lā nadaaf.
nadaaf o m.db Uskag iyo wasakh la'aan. ld nadaafad.
nadaam m.l ld nidaam.
nadaamdarro m.db ld nidaamdarro.
nadaami f.g2 (-iyay, -isay) ld nidaami.
nadaamin m.db ld nidaamin.
nadaam-la'aan m.db ld nidaamdarro.
nadaamla'aan m.db ld nidaamla'aan.
nadaamsan f.mg4 (-naa, -nayd) ld nidaamsan.
nadaamsanaan m.db ld nidaamsanaan.
nadaamsanaansho m.l/db ld nidaamsanaan.
nadalo m.db (-ooyin, m.l) Xirmo qaad ah oo majin ka yar.
nadi m.l (-iyo/nadi, m.db) Jeedal yar oo faraska lagu dhufto si uu u dheeereeyo; karbaash.
nadiif m.l.kh 1. N. ah: wax aan uskag iyo wasakh lahayn. 2. N. ah: qof aan khayaamo, xaasidnimo iwm lahayn.
nadiifi f.g2 (-iyay, -isay) Wax uskagga iyo wasakhda ka bi'in.
nadiifin m.f.db eeg nadiifi.
nadiifnimo m.db Nadif ahaansho.
nadiifoobid m.f.db eeg nadiifow.
nadiifow f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi) Qof nadiif noqosho.
nadiifsd m.l ld nadiifsho.
nadiifsan f.mg4 (-naa, -nayd) Wax la nadiifiyay ahaansho.

nadiifsanaan <i>m.f.db eeg</i> nadiifsan. <i>ld</i> nadiifsanaansho.	nafaqee <i>f.g2 (-qeeyay, -qaysay)</i> Wax nafaqo siiin.
nadiifsanaansho <i>m.l/db</i> 1. <i>eeg</i> nadiifsanow. 2. <i>ld</i> nadiifsanaan.	nafaqo ¹ <i>m.db (-ooyin, ml.)</i> 1. Cunnada nafley cunto inta nuxurka leh; dux. 2. Cunto; masaruuf.
nadiifsanaow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Wax nadiifsan noqosh.	nafaqo ² <i>m.db (daaw.)</i> Barashada cunnada iyo xiriirkha ay la leedahay hawlaha dabiciiga ah ee jirka oo ku xiran qaadashada cunnada ee jirka: kormitaanka, tamar ameynta, dib u sameynta soohyada jirka iwm cilmiga nafaqada waa barashada cunnooyinka iyo cudurrada ka yimaada yaraantood.
nadiifsho <i>m.f.db eeg</i> nadiifso. <i>ld</i> nadiifsad, nadiifsi.	nafar <i>m.l</i> 1. Hal qof. 2. Cunto bisil oo hal qof deeqda.
nadiifsi <i>m.l ld</i> nadiifsho.	nafbax ¹ <i>m.l</i> Dhimashada ay nafley dhimato.
nadiifso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Wax nadiif ka dhigasho.	nafbax ² <i>f.mg1 (-xay, -xday; -bixi)</i> Nafley dhimasho.
nadiiyayn <i>m.f.db eeg</i> nadiyee.	nafbixid <i>m.f.db eeg</i> nafbax ² .
nadiyee <i>f.g2 (-yeeyay, -yaysay)</i> Wax nadi ama karbaash la dhicid.	nafci <i>m.l ld</i> nafci ¹ .
nadooc ¹ <i>m.l</i> Loodsanka ku dhaca ul, rabar iwm.	nafhur ¹ <i>m.l ld</i> nafhurid.
nadooc ² <i>m.l (nax.)</i> Habdhac sarfeed oo hawshiisu tahay in salka (falka ama magaca iwm) la raaciyo kabayaal ama dhammaadyo muujinaya tirada, caynta iyo qofka.	nafhur ² <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i> U n.: Qof ama wax dartii naf u hurid.
nadooc ³ <i>f.mg1 (-cay, -cday)</i> Ul, rabar iwm loodsan ku dhicid.	nafhurid <i>m.f.db eeg</i> nafhur ² . <i>ld</i> nafhur ¹ .
nadooci <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax sida laan qoyan, ul, rabadh iwm loodin.	nafis <i>m.l ld</i> nefis ¹ .
nadoocin <i>m.f.db eeg</i> nadooci.	nafjeclaysasho <i>m.f.db eeg</i> nafjeclayso. <i>ld</i> nafjeclaysi.
nadoocsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax la nadoociyahaansho.	nafjeclaysi <i>m.l ld</i> nafjeclaysasho.
nadoocsanaan <i>m.f.db eeg</i> nadocsan. <i>ld</i> nadoocsanaansho.	nafjeclayso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> 1. Khatar u beerdhigeddeeda ka cabsasho. 2. Ka n.: wax nafac leh oo dad ka dhexeeya gaar u qaadasho. 3. Ka n.: saaxiib dhib kaga baxasho danaysi dartii.
nadoocsanaansho <i>m.l/db eeg</i> nadoocsanow. <i>ld</i> nadoocsanaan.	nafkureeb <i>m.l/kh</i> 1. N. ah: cunto yar oo qof aad u gaajeysan quuto. 2. N. ah: nafley dhaawacan ama daallan oo si kama dambeys ah u dagaalamaya.
nadoocsanow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Wax la loodiyyanoqosh.	naflacaari <i>m.l/kh</i> N. ah: nafley xaalad xun oo wax ka qabashadeedu adagtahay ku sugnaan.
nadoocsanow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Wax la loodiyyanoqosh. <i>ld</i> nadoocsanaan.	nafley <i>m.db.u</i> Uunka dunida guudkeeda ku nool inta nafta leh.
naduur <i>m.l (-rro, m.db)</i> Waabka birtumuhu fariisto oo birta ku farsameeyo.	nafnac <i>m.l</i> Qof aan kala jeclayn dhimasho iyo nolol.
nadwad <i>m.db</i> 1. Uumi-biyyod. 2. Qabow qoyaan leh oo habeenkii soo dhaco; dhado.	nafsad <i>m.db</i> 1. Wax nafleyda ku jira oo aan la arkin, lana taaban karin, la'aanteedna aan la noolaan karin. 2. Niyad. 3. Tabar; itaal.
naf <i>m.db (-fo, m.l)</i> 1. <i>ld</i> ruux.	nafsadjab ¹ <i>m.l ld</i> niyajab ¹ .
Waxa nafleyda ku jira oo aan la arkin, lana taaban karin, la'aanteedna aan la noolaan karin. 2. N. ah: wax dhimasho u dhow. 3. N. ma leh: qiimo ama waxtar yari.	nafsadjab ² <i>f.mg1 (-bay, -btay)</i> <i>ld</i> niyajab ² .
nafac <i>m.l ld</i> nafci ¹ .	nafsadjebi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld</i> niyajebi.
nafaqadar ¹ <i>m.db</i> Nafaqaxumo.	nafsadjebid <i>m.db ld</i> niyajebid.
nafaqadar ² <i>m.db (daaw.)</i> Xaalad cudureed oo ay keento cunno aan isu miisaanneyn, qofku waxa uu cuno iyo waxa jirkiisu u baahanyahay.	nafsadjebin <i>m.db ld</i> niyajebin.
nafaqaxumo <i>m.db</i> Yaraanta wax la quuto ay dheeftu ku yartayah.	naftihafar <i>m.l (-rro, m.db)</i> Qof maal ama derajo aanu lahayn sheegta oo ku faana.
nafaqayn <i>m.f.db eeg</i> nafaqee.	naftihawir <i>m.l (-rro, m.db)</i> Qof naftiisa meal halis ah geliya; naftihalig.
nafaqaysasho <i>m.f.db eeg</i> nafaqayso.	
nafaqayso <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> 1. Wax nafaqo ka dhigasho. 2. Wax masruufasho.	

naftihure <i>m.l (-rayaal, m.l/dh)</i> N. ah: qof naftiisa u hibeeya difaaca dalkiisa, dadkiisa, dantiisa iwm.	nambar <i>m.l ld lambar.</i> nambarayn <i>m.db ld lambarin.</i>
naftir¹ <i>m.l N.kayga, n.kaaga, iwm: israacinta naftir</i> Dhaawac israacin.	nambareay <i>f.g2 (-reeyay, -reysay) ld lambari.</i>
naftir² <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> Dhaawac israacin.	nambari <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld lambari.</i>
naftirid <i>m.f.dh eeg naftir².</i>	nambarin <i>m.db ld lambarin.</i>
nafto <i>m.db Saliidda shidaalka ee cayriin marka la sifeeyo qaybaha soo baxa mid ka mid ah oo loo adeegsado shidaalka matoorrada diisalka ah. <i>ld naafto.</i></i>	nambarsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld lambarsan.</i> nambarsanaan <i>m.db ld lambarsanaan.</i> nambarsanaansho <i>m.l/db ld lambarsanaan.</i>
nag <i>f.mg4 (-gaa, -gayd) ld neg.</i>	namiin¹ <i>m.l (-nyo, m.db) Qof dadka isku dira. <i>ld nabiib¹.</i></i>
nagaadi¹ <i>m.l ld negaadi¹.</i>	namiin² <i>f.g1 (-nay, -ntay) Ku n.: Cid, cid kale ku dirid. <i>ld nabiib².</i></i>
nagaadi² <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld negaadi².</i>	namiiniid <i>m.f.dh eeg namiin². Namiin ahaansho. <i>ld nabiibid.</i></i>
nagaadin <i>m.db ld negaadin.</i>	namiinnimo <i>m.db Namiin ahaansho. <i>ld nabiibnimo.</i></i>
nagaan <i>m.db ld negaan.</i>	namuuun <i>m.l (-nno, m.db) 1. Nooc. 2. Midab. <i>ld namuuunad, namuuno.</i></i>
nagaansho <i>m.l/db ld negaan.</i>	namuuunad <i>m.db ld namuuun.</i>
nagaar <i>m.l/u Dhir yar-yar oo gaagaaban.</i>	namuuuno <i>m.db ld namuuun.</i>
nagaardeeb <i>m.l Geednagar qodax leh oo xooluhu daaqaan.</i>	nanashaaddo <i>m.db 1. Farax, fahmo, firfircooni. 2. Wax si xiiso iyo rabitaan leh loo qabto. 3. Daal iyo jiljileec la'aan.</i>
nagayn <i>m.db ld negayn.</i>	naq¹ <i>m.l 1. Caleenta iyo cawska ay soo saaraan biyo ama roob; doog; tigaad. 2. Hadal dood iyo dacwad isugu jira.</i>
nagee <i>f.g2 (-geeyay, -geysay) ld negee.</i>	naq² <i>f.g/mg1 (-qay, -qday) 1. (f.g) Wax meeshii uu ka yimid ku celin. 2. (f.g) Gar qaadid. (f.g) Cid dood iyo dacwo u jeedin. 4. (f.mg) U n.: u meerin, u akhrin. 5. (f.mg) Ku n.: ku celi.</i>
nagi¹ <i>m.db ld negaan.</i>	naqad <i>m.l Lacag caddaan ah. <i>ld naqdi¹ (2).</i></i>
nagi² <i>f.mg4 ld neg.</i>	naqan <i>f.mg4 (-qnaa, -qnayd) 1. Gar la xalliyay ahaansho. 2. Wax yar ahaansho.</i>
nagow <i>f.mg3 (-gaaday, -gaatay) ld negow.</i>	naqas <i>m.l 1. Neef aan ur wanaagsan lahayn. 2. Neefta dadka uurkiisa ku jirta.</i>
najaan <i>m.l (-rro, m.db)</i> Nin yaqaan farsamada alwaaxda; sarmali; faryaame. <i>ld nijaar.</i>	naqash¹ <i>m.l Xarar ama midab wax lagu qurxiyo.</i>
najaarnimo <i>m.db Najaar ahaansho. <i>ld nijaarnimo.</i></i>	naqash² <i>f.g1 (-qshay, -qashtay, -qshi) Wax xardhid ama midab ku qurxin.</i>
najaas¹ <i>m.l (-syo, m.db) (dii.) Qof faddaro ah. <i>ld nejis, nijaasi¹.</i></i>	naqayn <i>m.f.dh eeg naqee.</i>
najaas² <i>m.db (dii.) Naag faddaro ah. <i>ld nejisad, nijaas² (1).</i></i>	naqaysad <i>m.l ld naqaysasho.</i>
najaasaysan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld nijaasaysan.</i>	naqaysasho <i>m.f.dh eeg naqayso. <i>ld naqaysad.</i></i>
najaasaysnaan <i>m.db ld nijaasaysnaan.</i>	naqayso <i>f.g/mg3 (-stay, -satay) 1. (f.g) Wax inta fiican kala bixid; xulasho. 2. (f.mg) Naq daaqid (xoolo).</i>
najaasee <i>f.g2 (-seeyay, -seysay) (dii.) Qof wasakh gaarsiin. <i>ld nijaasee.</i></i>	naqdac <i>m.l Caws guryaha carshaanta ah dusha laga saaro oo lagu dedo oo ka baxa meelaha webiyada agagaarkooda ah; gargoof.</i>
najaaseyn <i>m.f.dh eeg najaasee. <i>ld nijaaseyn.</i></i>	naqdi¹ <i>m.l 1. Dood looga faalloodo wax wanaaggiisa ama dhalliishiisa. 2. <i>ld naqad.</i></i>
najaasnimo <i>m.db (dii.) Najaas ahaansho. <i>ld nejisnimo, nijaasnimo.</i></i>	naqdi² <i>f.g1 (-iyay, -iday, -iyi) Wax wanaaggiisa ama dhaliishiisa sheegid.</i>
najaaso <i>m.db (dii.) Faddaro; wasakh (sida kaadida, saxrada iwm). <i>ld nijaaso.</i></i>	naqdiyyid <i>m.f.dh eeg naqdi².</i>
najaasoobid <i>m.f.dh eeg najaasow. <i>ld nijaasoobid.</i></i>	naqee <i>f.g2 (-qeeyay, -qaysay) Wax xulid.</i>
najaasow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi) (dii.) Wax najaas gaartay noqosh. <i>ld nijaasow.</i></i>	
nal <i>m.l (-lal, m.l)</i> 1. Qalab dusha quraaradi kaga dhaaarantahay oo iftiin bixiya marka korontadu soo gaadho. 2. Iftiinka korontadu dhaliso.	
names <i>m.db (-syo, m.l/db)</i> 1. Ul gaaban oo rabadh ah oo boliisku isticmaalo. 2. <i>ld nabas.</i>	

naqid <i>m.f.dh eeg naq².</i> <i>ld niqid.</i>	nasaari <i>m.dh.u ld nasaaro.</i>
naqisad <i>m.dh (-do,</i> <i>m.l)</i> Biro yaryar oo isgala oo shukaanta iyo doonida isu haya.	nasaaro <i>m.dh.u (di.)</i> Dadka sheegta inay haystaan diinta Nebi Ciise; Kiristaan; Masiixi. <i>ld nasaari.</i>
naqil <i>f.g1 (-ilay,</i> <i>-ishay)</i> Ku n.: wax meel ku qoran meel kale ku guurin.	nasaaroobid <i>m.f.dh eeg nasaarow.</i>
naqilid <i>m.f.dh eeg naqil.</i>	nasaarow <i>f.mg1 (-oobay,</i> <i>-owday;</i> <i>-oobi)</i>
naqraac ¹ <i>m.l</i> Guuridda la aado meel naq leh. <i>ld naqraacid.</i>	Nasaaro noqosh.
naqraac ² <i>f.mg1 (-cay,</i> <i>-cday)</i> Meel naq leh u guurid.	nasab <i>m.l</i> 1. Tafuur iyo farac laga soo jeedo. 2. N. ah: qof wanaagsan.
naqraacid <i>m.f.dh eeg naqraac².</i> <i>ld naqraac¹.</i>	nasabnimo <i>m.dh</i> Nasab ahaansho.
naqsan <i>f.mg4 (-naa,</i> <i>-nayd)</i> 1. Wax la celiyay ahaansho. 2. Gar la xalliyay ahaansho.	nasad <i>m.l ld nasasho.</i>
naqsanaan <i>m.f.dh eeg naqsan.</i> <i>ld naqsanaansho.</i>	nasahan <i>f.mg4 (-hnaa,</i> <i>-hnayd)</i> Ka n.: wax aan xumaan lahayn ahaansho.
naqsanaansho <i>m.l/dh ld naqsanaan.</i>	nasahnaan <i>m.f.dh eeg nasahan.</i> <i>ld nasahnaansho.</i>
naqsasho <i>m.f.dh eeg naqso.</i>	nasahnaansho <i>m.l/dh ld nasahnaan.</i>
naqshad <i>m.db</i> 1. Naqash. 2. Shaxan tilmaamaya hab ay wax u dhisiyahiin, ama u samaysanyihiin.	nasakh ¹ <i>m.l</i> 1. N. ah: qof doqon ah, nacas ah. 2. N. ah: wax la buriyay (ayaad, diin). 3. <i>ld nasakhid.</i>
naqshadayn <i>m.f.dh eeg naqshadee.</i>	nasakh ² <i>f.g1 (-khay,</i> <i>-khday)</i> 1. Qof fikraddisa wanaagsan mid xun ugu beddelid. 2. Burin beddelid (ayaad, diin).
naqshadee <i>f.g2 (-deeyay,</i> <i>-daysay)</i> Wax naqshad u samayn.	nasakhaad <i>m.dh</i> Doqonnimada cid la kulanta.
naqshid <i>m.f.dh eeg naqash².</i>	nasakan <i>f.mg4 (-khnaa,</i> <i>-khnayd)</i> 1. Doqon ahaansho. 2. Diin ama aayad la beddelay ahaansho.
naqso <i>f.g/mg3 (-saday,</i> <i>-satay)</i> 1. <i>(f.g)</i> Wax dib u soo ceshasho. 2. <i>(f.g)</i> Quraan akhrisaho. 3. <i>(f.mg)</i> U n.: wax mar labaad. 4. <i>(f.mg)</i> Gar cid u jeedsasho.	nasakhid <i>m.f.dh eeg nasakh².</i> <i>ld nasakh¹ (3).</i>
naqtiiim <i>f.g2 (-iyay,</i> <i>-isay)</i> Qof quraan, duruus iwm dhammeeeyay mar labaad bilaabid.	nasakhnaan <i>m.f.dh eeg nasakhan.</i> <i>ld nasakhnaansho.</i>
naqtiiimid <i>m.f.dh eeg naqtiiin².</i>	nasakhnaansho <i>m.l/dh eeg nasakhnow.</i> <i>ld nasakhnaan.</i>
naqtiiimin <i>m.f.dh eeg naqtiiimi.</i> <i>ld naqtiiimis.</i>	nasan <i>f.mg4 (-snaa,</i> <i>-snayd)</i> Wax nastay ahaansho.
naqtiimis <i>m.l ld naqtiiimin.</i>	nasar <i>m.dh (muus.)</i> Durbaan dhuuban oo salka luga ka leh, waxaana laga yaqaan degaanka webiyada. <i>ld narso.</i>
naqtiiimo <i>m.db ld naqtiiin¹.</i>	nasasho <i>m.f.dh eeg naseex.</i> <i>ld naseex.</i>
naqtiiin ¹ <i>m.l</i> 1. Dib u so bilaabidda quraan, duruus iwm oo hore loo dhammeeeyey. 2. N. ah: qof dhammeeeyey quraan, duruus iwm oo mar labaad soo bilaaba. <i>ld naqtiiimo.</i>	naseex <i>m.l</i> 1. Qof talo daacad ah bixiya. 2. Wax qof dan u ah. <i>ld nasteex.</i>
naqtiiin ² <i>f.mg1 (-imay,</i> <i>-intay)</i> Qur'aan la dhammeeeyay mar labaad ku noqosho.	naseexayn <i>m.f.dh eeg naseexee.</i> <i>ld nasteexayn.</i>
naqtiiinsad <i>m.l ld naqtiiinsasho.</i>	naseexee <i>f.mg2 (-xeeyay,</i> <i>-xaysay)</i> 1. U n.: cid daacadnimo ula talin. 2. U n.: cid u danayn. <i>ld nasteexee.</i>
naqtiiinsasho <i>m.f.dh eeg naqtiiinso.</i> <i>ld naqtiiinsad.</i>	naseexo <i>m.db (-ooyin,</i> <i>m.l)</i> 1. Talo daacad ah oo cid loo jeediy; waano; caqlicelin. 2. Daacadnimo. <i>ld nasteexo.</i>
naqtiiinso <i>f.mg3 (-saday,</i> <i>-satay)</i> Quraan la dhammeeeyay mar labaad ku noqosho.	nash <i>m.db</i> Meesha madaxa carruurta kol dhow dhalatay xaggiisa sare ku taal ee boodboodda; nasiso. <i>ld nashley,</i> <i>nashnashley,</i> <i>nasin,</i> <i>nasiso¹.</i>
narsi <i>m.l ld narsi.</i>	nashaad <i>m.l (-ddo,</i> <i>m.dh)</i> Farxad iyo firfircooni. <i>ld nanashaaddo,</i> <i>nishaad.</i>
narso <i>m.db ld nasar.</i>	nashaaddaysan <i>f.mg4 (-snaa,</i> <i>-snayd)</i> Wax farax iyo firfircooniyi ka muuqato ahaansho. <i>ld nishaaddaysan.</i>
naruuro <i>m.db</i> 1. Waxtar ama faa'iido. 2. In yar oo wax la'aanta dhaanta.	
nas <i>m.l</i> 1. Meesha ugu dhow wax laga nishaabi karo. 2. <i>(di.)</i> Kitaab, qaunuun iwm oo la qoray hadalkiisa hore oo asalka ah oo ka duwan sharaxa ama waxyale kale oo gadaal cid kale kaga darto.	

nashaaddaysnaan

nashaaddaysnaan *m.f.db eeg* nashaaddaysan. *ld*
nashaaddaysnaansho, nishaaddaysnaan.

nashaaddaysnaansho *m.l/db ld*
nashaaddaysnaan.

nashir¹ *m.l ld* nashirid.

nashir² *f.g1 (-ray, -rtay)* Akhbaar faafin.

nashiran *f.mg4 (-rcaa, -rnayd)* Wax la faafiyay
ahaansho (akhbaar).

nashirid *m.f.db eeg* nashir². *ld* nashir¹.

nashirnaan *m.f.db eeg* nashiran. *ld*
nashirnaansho.

nashirnaansho *m.l/db ld* nashirnaan.

nashlays *m.f.db eeg* nashlee.

nashlee *f.g2 (-leeyay, -leysay)* Daba n.: cid u
qabbaanid.

nashley *m.db ld* nash.

nashnaash¹ *m.l.u* 1. Sii qurxinta wax hore u
jiray sida dhismo, farsamo iwm. 2. Inta lagu
kordhiyo hadal hore murtidiisa loo yiri. *ld*
naashnaash¹.

nashnaash² *f.g1 (-shay, -shtay)* 1. Dhismo,
farsamo iwm qurxin. 2. Hadal murtidiisa
hore loo yiri wax ku darid. *ld* naashnaash².

nashnaashad *m.f.db ld* nashnaashasho.

nashnaashan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la
nashnaashay ahaansho. *ld* naashnaashan.

nashnaashasho *m.f.db eeg* nashnaasho. *ld*
nashnaashad.

nashnaashi¹ *m.l* Qurux iyo wanaag wax loo
yeelay. *ld* naashnaashi¹.

nashnaashi² *f.g2 (-iyay, -isay)* Qurux iyo
wanaag wax u yeelid. *ld* naashnaash².

nashnaashid *m.f.db eeg* nashnaash². *ld*
naashnaashid.

nashnaashin *m.f.db eeg* nashnaashi². *ld*
naashnaashin, naashnaashis, nashnaashis.

nashnaashnaan *m.f.db eeg* nashnaashan. *ld*
naashnaashnaan, naashnaashnaansho,
nashnaashnaansh

nashnaashnaansho *m.l/db ld* nashnaashnaan.

nashnaasho *f.mg3 (-shtay, -shatay)* Wax
nashnaash u yeelasho.

nashnashley *m.db ld* nash.

nashhuug¹ *m.l* Tubaakada la calaashado.

nashhuug² *f.mg1 (-gay, -gtay)* Tubaako
calaalin.

nashhuugi *f.g2 (-iyay, -isay)* Nashuug ka dhigid
(tubaako).

nashhuugid *m.f.db eeg* naashhuug².

nashhuugin *m.f.db eeg* nashhuugi.

nasi *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid hawl muddo
gaaban ka fadhiisin si daalku uga ba'o.

nasiib *m.l* Hoodo; cawo; ayaan.

nasiibdarro *m.db* 1. Nasib wacan la'aan.
2. Dhibaato; mushkilad. *ld* nasiibxumo.

nasiibwanaag *m.l* Hoodo iyo ayaan
wanaagsan.

nasiibxumo *m.db ld* nasiibdarro.

nasiino *m.db* Xaalad hawl iyo dhibaato
la'aaneed. *ld* nasiin.

nasin¹ *m.f.db eeg* nasi.

nasin² *m.db (-nno, m.db)* (*c.nafsl.*) Meel
dhalada ka mid ah oo aan lafoobin, lagana
dareemi karo garaaca halbowlayaasha
maskaxda. Wawaana lagu yaqaan dhallaanka
ilaa gu' jirkah ah, kaddibna way lafowdaa way
xirantaa. *ld* nash.

nasisasho *m.f.db eeg* nasiso².

nasiso¹ *m.db ld* nash.

nasiso² *f.g3 (-stay, -satay)* Nafley nasiino
siisasho.

nasnaan *m.f.db eeg* nasan. *ld* nasnaansho.

nasnaansho *m.l/db ld* nasnaan.

nasniin *m.l ld* nasniino.

naso *f.mg3 (-stay, -satay)* Hawl muddo
gaaban ka fadhiisasho si daalkeedu u ba'o.

nasraani *m.l (-iyiin, m.l) (dii.)* Qof sheegta
inuu haysto diinta nebi Ciise.

nasraaninimo *m.db* Nasraani ahaansho.

nasri *m.l* 1. Guul laga gaadho dagaal, arrin
iwm. 2. Nabadgelyo iyo barwaqo.

nasro *m.db* 1. (*muus.*) Durbaan yar oo lagu
tumo qasaa'idka Nabi ammaanka ah;
darbuugad. 2. (*muus.*) Durbaan tumid iyo
qasaa'id Nabi ammaan ah oo wada socda.

nastahan¹ *m.l.kh* N. ah: dhib yar oo aan
shiddo badnayn (qof).

nastahan² *f.mg4 (-hnaa, -hnayd)* Qof
nastahan ahaansho.

nasthanaan *m.f.db eeg* nastahan². *ld*
nastahaanansho.

nasthanaansho *m.l/db ld* nasthanaan.

nasteex *m.l ld* naseex.

nasteexayn *m.db ld* naseexayn.

nasteexee *f.mg2 (-xeeyay, -xeysay)* *ld*
naseexee.

nasteexo *m.db ld* naseexo.

natarik-asidiid *m.l (kiim.)* Hoore midablaawe
ah oo bida, oo dharka iyo jidhkaba cuna.
Waa asiidh xoog badan.

natiijo *m.db (-ooyin, m.l)* Fal la sameeyo wax
ka soo baxa.

nawaaxi *m.l.u* Dhulka ku xeeran hadba
meesha laga hadlayo.

nawir¹ *m.l ld* nawirid.

nawir² *f.g1 (-ray, -rtay)* Wax dhalaalaya ka
dhigid (wax).

nawirid *m.f.db eeg* nawir². *ld* nawir¹.

nax *f.mg1 (-xay, -xtay; -nixi)* 1. Cabsi iyo
welwel kedis ah dareemid. 2. U n.: qof wax

wanaagsan la jeclaysasho iyadoo laga xanunsanayo dhib haysata.	nayaayirood <i>m.f.l eeg</i> nayaayiroo.
naxaas <i>m.db</i> (<i>jool.</i>) Macdan adke ah, dhulka laga qodo, leh midab cagaar ah, dusha lagaga daaadho xadiidka si uu mirinka uga ilaaliyo, lagana sameeyo qalab badan oo la adeegsado.	nayaayirisan <i>f.mg4</i> (-naa, -nayd) <i>ld</i> nayaayirasan.
naxar <i>m.l</i> Dab aad u kulul.	nayaayirsanaan <i>m.db ld</i> nayaayiraysnaan.
naxariis <i>m.db</i> Dareen raxmadeed oo cid ku dhasha dhib cid kale haysata darteed.	nayaayirsanaansho <i>m.l/db</i> <i>ld</i> nayaayiraysnaan.
naxariisad <i>m.l ld</i> naxariisasho.	nayaayiso <i>m.db</i> Rajo.
naxariisasho <i>m.f.db eeg</i> naxariiso. <i>ld</i> naxariisad.	nayl ¹ <i>m.l (-lo, m.l)</i> Maqasha idaha keeda lab.
naxariiso <i>f.mg3</i> (-stay, -satay) U n.: cid naxariis u gelid.	nayl ² <i>m.db (-lo, m.l)</i> Maqasha idaha keeda dheddig.
naxas <i>m.l (-syo, m.db)</i> Maalin ama waqtii nuxus ah. <i>ld</i> naxsi ² .	naylakobcis <i>m.l</i> Geed yar oo meelaha sallaxyada ah ka baxa oo leh laamo yaryar oo jiljilicsan oo si gaar ah isugu dhafma ilaa uu yeesho qaab dhulmaneed oo iduhu aad u jecelyihiin.
naxash <i>m.l (naxash/-shyo, m.db)</i> <i>ld</i> nacash (2).	naylaqaad <i>m.l</i> 1. Shimbir ay gallayrka isku bah yihiin kana yara weyn oo waxarahay yar-yar cuna; baqalyo. 2. N. ah: dayax afar iyo tobnaad ah oo aad u iftiin badan.
naxdin <i>m.db</i> Dareen cabsi ku jirto oo qof ku dhacda marka uu la kulmo waxyello aanu filanayn.	naylduur <i>m.l</i> Nooc shimbiraha ka mid ah oo dhoor leh.
naxli <i>m.l.u</i> 1. Xumaan xaasidnimo ku jirto. 2. <i>ld</i> laxni . 3. Dheecaanka ka soo baxa nabar buka.	nayloon <i>m.l ld layloon</i> .
naxsan <i>f.mg4</i> (-naa, -nayd) Wax naxay ahaansho.	naynaas¹ <i>m.db ld naanays¹</i> .
naxsanaan <i>m.f.db eeg</i> naxsan. <i>ld</i> naxsanaansho.	naynaas² <i>f.mg1</i> (-say, -stay) <i>ld naanays³</i> .
naxsanaansho <i>m.l/db ld</i> naxsanaan.	naynaasan <i>f.mg4</i> (-snaa, -snayd) Qof ceeb ku tilmaaman ahaansho. <i>ld naanaysan</i> .
naxsasho <i>m.f.db eeg</i> naxso. <i>ld</i> naxsi ¹ .	naynaasid <i>m.db ld naanaysid</i> .
naxsi¹ <i>m.l ld</i> naxsasho.	naynaasnaan <i>m.f.db eeg</i> naynaasan. <i>ld</i> naanaysnaan, <i>naanaysnaansho</i> , naynaasnaansho.
naxsi² <i>m.l ld</i> naxas.	naynaasnaansho <i>m.l/db ld</i> naynaasnaan.
naxso <i>f.mg3</i> (-saday, -satay) Ka n.: cid naxdin ku abuurid.	naytareyd <i>m.l (-yo, m.db)</i> (<i>kiim.</i>) Cusbada ama istarka natarik asiidh.
naxuu¹ <i>m.l ld</i> nuxuu ¹ .	naytarojiin <i>m.db (-nno, m.db)</i> 1. (<i>kiim.</i>) Curiyaha ugu horreya ururka V ee tusaha kalgalka curiyayaasha; curiye elektaroon jiidasho badan, una jira isagoo molikiyuullo laba atamle ah (N) oo neef ah. Naytarojiinta hawada ku jirtaa waa 78 % mug ahaan. Naytarojiin waxa ay samaysaa ogsaydhay ka mid yihiin laba-naytarojiin hal-ogsaydh. Naytaras ogsaydh (N O) oo ah ogsaydh dhexdhexaad ah; iyo natarojiin laba-ogsaydh (NO) oo soo saarta iskujir ka kooban naytaras asiidh iyo naytarik asiidh marka biyo lagu doro. 2. (<i>kiim.</i>) Neefta ugu badan gibilka, oo mug ahaan buuxisa 78% ee hawada engeegan; neeftani kiimika ahaan ma firfircoona, waxay tartaa inay misho ogsajinta.
naxuu² <i>f.mg1</i> (-say, -stay) <i>ld</i> nuxuu ² .	nebcaan <i>m.f.db eeg</i> neceb. <i>ld</i> nebcaansho, necbaan, necbaansho.
naxuusi <i>f.g2</i> (-iyay, -isay) <i>ld</i> nuxuusi.	nebcaansho <i>m.l/db ld</i> nebcaan.
naxuusid <i>m.db ld</i> nuxuusid.	nebcaansho <i>m.f.db eeg</i> nebcayasho. <i>ld</i> nebcoobid, necbaysasho, necboobid.
naxuusin <i>m.db ld</i> nuxuusin.	
naxwe <i>m.l</i> 1. Laan cilmi afeedka ka mid ah oo lagu barto weereynta, dhismaha ereyada iyo codeynta. 2. Hadal si wanaagsan u dhisan oo murti iyo macno leh. 3. Buug xeerarka naxwaha ka hadlaya.	
nayaayiraysan <i>f.mg4</i> (-snaa, -snayd) Wax nayaayiro hayso ahaansho. <i>ld</i> nayaayirisan.	
nayaayiraysnaan <i>m.f.db eeg</i> nayaayiraysan. <i>ld</i> nayaayirsanaan, nayaayirsanaansho,	
nayaayiraysnaan	
nayaayiraysnaansho <i>m.l/db</i> <i>ld</i> nayaayiraysnaan.	
nayaayiro <i>m.db</i> 1. Dareen farxad leh oo qofka ku dhaliya furfurnaan dheeraad ah. 2. Rajo.	
nayaayiroo <i>f.mg3</i> (-ooday, -ootay) Nayaayiro dareemid.	

nebcayso *f.g3* (-stay, -satay) Cid niyadda ka niciid. *ld necbayso.*

nebcow *f.mg1* (-oobay, -owday; -oobi) *ld necbow.*

neberi *m.l* Nafley naasleyda ka mid ah oo waxa badda ku nool ugu weyn. *ld nibiri.*

neberoorn *m.l ld nabaraan.*

nebi *m.l* (-*yo*, *m.l/dh/ ambiyo*, *m.dh*) Qof Eebbe doortay oo waxyi loo soo dhiibay.

nebi-ammaan¹ *m.l* (*dii.*) Sugaan ama qasiido lagu ammaano wanaagga iyo wax qabadka nebi.

nebi-ammaan² *f.mg1* (-nay, -ntay) (*dii.*) Suugaan ama qasiido ku tirin wanaagga iyo waxqabadka nebi.

nebi-ammaanid *m.f.dh eeg* nebi-ammaan².

nebinnimo *m.dh* (*dii.*) Nebi ahaansho.

necayb *m.l ld* **nacayb.**

necbaan *m.dh ld* **nebcaan.**

necbaansho *m.l/dh ld* **nebcaansho.**

necbaysasho *m.dh ld* **nebcaysasho.**

necbayso *f.g3* (-stay, -satay) *ld nebcayso.*

necbow *f.mg1* (-oobay, -owday; -oobi) Aan wax jeclayn noqosho (cid). *ld nebcow.*

neceb *f.g4* (-cbaar, -cbayd/-ebcaa, -ebcayd) Wax aan la rabin kashasho.

neecaabi *f.g2* (-iyay, -isay) Wax neecow u dhigid. *ld naacaabi, neecaawi.*

neecaabin *m.f.dh eeg* neecaabi. *ld naacaabin, neecaawin.*

neecaawi *f.g2* (-iyay, -isay) *ld neecaabi.*

neecaawin *m.dh ld* **neecaabin.**

neecaw¹ *m.dh* Hawo qabow oo nadiif ah; laydh. *ld naacaww.*

neecaw² *m.dh* (*jugr.*) Eray badanaa lagu isticmaalo maayad hawo ah oo aad uga khafiisan dabayl. Amase, waxaa lagu isticmaalaa noocyoo ka mid ah dabaysha oo dhacdo joogto ah leh.

neecawsasho *m.f.dh eeg* neecowso. *ld naacawsasho.*

neecawso *f.mg3* (-saday, -satay) Neecow qaadasho. *ld naacawso.*

neecow badeed *m.dh* (*fis.*) Saraynta/hoseynta socodka hawada ka timaada badda ee u socota beriga ee ay sababtay kala duwanaanta heerkulka. Maalintii kulaylka berrigu wuxuu keenaa in hawadu kor u kacdo, hawada badduna halkeedii ayey beddeshaa.

neef wahsada *m.dh* (-*faf* ..., *m.l*) (*kiim.*) Curiyayaasha ururka 0 ee tusaha kalgalka curiyayaasha. Neefo hal atamlayaal ah oo leh heerkul kar oo hooseeya.

neef¹ *m.l* (-*faf*, *m.l*) 1. Xoolaha la dhaqdo mid ka mid ah. 2. Faras si gaar ah u tilmaaman. 3. Qof garasho yar.

neef² *m.dh* (-*fo*, *m.dh*) 1. Hawada nafleyda. 2. Qaybah hawadu u kala baxdo mid ka mid ah sida haydarojiinta, ogsojiinta iwm. 3. Cudur dadka ku dhaca oo neefsashadu dhibto.

neef³ *m.dh* (*fis.*) Wejiga maatarka ee xoogagga isijidashada ee u dhhexeeya saxarrada walaxdu ka koobantahay uu yaryaryahay. Saxarradaasu waxay leeyihiiin xorriyad dhadhaqaaq, sidaas awgeedna neefuhu ma laha qaab iyo mug go'an midna.

neefayn *m.f.dh eeg* neefee.

neefee *f.g2* (-feeyay, -faysay) Wax neef gelin.

neefgur¹ *m.l ld* **neeftuur¹.**

neefgur² *f.mg1* (-iyay, -isay) *ld neeftuur².*

neefgurid *m.dh ld* **neeftuurid.**

neefi *f.g/mg2* (-iyay, -isay) 1. (*f.g*) Wax neefta ku jirta ka saarid. 2. (*f.mg*) Ka n.: cid hawl ku daashay ka nasin. 3. (*f.mg*) Ka n.: cid hadal u ciil qabta dhageysad. 4. (*f.mg*) Ku n.: neefta lo'da cid ku daaweyn.

neefin *m.f.dh eeg* neefi. *ld neefis.*

neefis *m.l ld* **neefin.**

neef-qaadasho *m.dh* (-*faf* ..., *m.dh*) (*c.naf.*) Qaadashada hawo ama neefo kale, kuwaas oo ballaadhya sambabada.

neef-qabatin *m.l* (-*faf* ..., *m.l*) (*daaw.*) Dhibaato neefsasho oo ay sabab u noqon karto xiran dhuumaha neefta xiiqda, borinkiiro ama cudurro kale oo sambabada ku dhaca.

neefqalow *m.l* Dhowneef oo ari ah oo midba mar lumay.

neefsad *m.l/ld* **neefsasho.**

neefsasho ogsajiin la' *m.l* (*baay.*) Nooc ka mid ah neefsashada oo cuntadu (gaar ahaan kaarboohaydraytyada) ay qayb ahaan u ogsidhooban iyagooy siidnaya tamar kiimikeed, kuna siidnaya dariiqad ogsajiin aan u baahnayn.

neefsasho ogsajiin leh *m.dh* (*baay.*) Nooc ka mid ah neefsashada, oo cuntadu (gaar ahaan kaarboohaydraytyada) ay dhammaantood u ogsidhoobaan kaarboon laba ogsaydh iyo biyo, iyago oo siidnaya tamar kiimikeed, kuna siidnaya dariiqad u baahan ogsajiin.

neefsasho¹ *m.f.dh eeg* neefo. *ld neefsad, neefsi.*

neefsasho² *m.dh* Dariiqadda dheefsasho ee xayaanka iyo dhirta taas oo walax organaik ah la burburinayo lagana dhigayo walxo sahlan isla markaana tamar la soo saarayo, iyada oo lala kaashanayo molikiyuullo gaar

- ah oo tamarta qaada oo loo isticmaalo dariiqooyin dheefsasho oo kale. Dhirta iyo xayawaanka badankooda neefsashadu waxay u baahantahay ogsajii, iyo kaarboon laba ogsaydh oo ah dhammaadka maxsuulka.
- neefsi** *m.l ld* **neefsasho**.
- neefso** *f.mg3 (-saday, -satay)* 1. Nafley, neef sii deyn. 2. Muddo yar nasasho.
- neeftuur¹** *m.l* Neef xooggan oo ka soo baxda nafley xiiqday. *ld* **neefgur¹**.
- neeftuur²** *f.mg1 (-ray, -rtay)* Nafley xiiqday neef xooggan sii dayn. *ld* **neefgur²**.
- neeftuurid** *m.f.dh eeg* neeftuur². *ld* **neefgurid**.
- neeqaab** *m.l* Qoriga dakhalku ku qotomo.
- neeuuroosis** *m.l (c.naf.)* Cudur dhimireed lagu yaqaan isbeddel xagga caadifyadda taas oo keeneysa dhaqan iyo hab fakar duwan oo qofka silciya.
- nefi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Ka n.: cid nasasho yar siin.
- nefin** *m.f.dh eeg* nefi.
- nefis¹** *m.l* 1. Meel aan cirir ahayn. 2. Waqt yar oo hawl laga nastro. *ld* **nafis**.
- nefis²** *f.mg1 (-say, -stay)* Hawl muddo yar ka nasasho.
- nefisid** *m.f.dh eeg* nefis².
- neg** *f.mg4 (-gaa, -gayd)* 1. Wax aan dhaqdhaqaaqayn ahaansho. 2. Wax socdaal ka baaqday ahaansho. 3. Cid niyadda ka deggan ahaansho. *ld* **nag, nagi², negi²**.
- negaadi¹** *m.l* 1. Dhaqdhaqaaq la'aan. 2. Socdaal laga baaqdo. *ld* **nagaadi¹**.
- negaadi²** *f.g2 (-iyay, -isay)* Geeddi ka baajin; dejin. *ld* **nagaadi²**.
- negaadin** *m.f.dh eeg* negaadi². *ld* **nagaadin**.
- negaan** *m.f.dh eeg* neg. *ld* **nagaan, nagaansho, nagi¹, negaansho, negi¹**.
- negaansho** *m.l/dh eeg* negow. *ld* **negaan**.
- negayaal** *m.l/dh (fis.)* Qayb ka mid ah mekaanikada oo la xidhiidha walxo ay saaran yihiin xoogag sidkan ama isku dheelitiran, taasina ay keento in walaxdu ku xawaarayso socod madoorsoome ah ama ay negaato.
- negayn** *m.f.dh eeg* negee. *ld* **nagayn**.
- negee** *f.g2 (-geeyay, -gaysay)* Cid geeddi, socdaal iwm ka baajin. *ld* **nagee**.
- negi¹** *m.dh ld* **negaan**.
- negi²** *f.mg4 ld* **neg**.
- negow** *f.mg3 (-gaaday, -gaatay)* Wax socod, geeddi iwm ka baaqday noqosh. *ld* **nagow**.
- nejis** *m.l ld* **najaas¹**.
- nejisad** *m.dh (-do, m.l)* *ld* **najaas²**.
- nejisnimo** *m.dh ld* **najaasnimo**.
- netuun** *m.l* Mid ka mid ah meerayaasha aad u fog oo lix jeer dhulka ka weyn.
- neyruus** *m.l* 1. Sannad qorraxeedka la tirsado bilowgiisa. 2. Dabbaaldeg la sameeyo sannad qorraxeedka dhammaadkiisa.
- nibiri** *m.l ld* **neberi**.
- nicid** *m.f.dh eeg* nac².
- nicmad** *m.dh ld* **nicmo**.
- nicmee** *f.g2 (-meeyay, -meysay)* Wax xag kasta ka barwaqaqyn. *ld* **nimcee**.
- nicmeyn** *m.f.dh eeg* nicmee. *ld* **nimceyn**.
- nicmeysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax xag kasta ka barwaqaqaysan ahaansho. *ld* **nimceysan**.
- nicmeysnaan** *m.f.dh eeg* nicmeysan. *ld* **nicmeysnaansho, nimceysnaan, nimceysnaansho**.
- nicmeysnaansho** *m.l/dh ld* **nicmaysnaan**.
- nicmo** *m.dh* Nabadjelyo, barwaqaq iyo caafimaad lagu suganyahay. *ld* **nicmad, nimcad, nimco**.
- nicmooley** *m.dh.u* Xayawaanka dadku manaafacaadsado sida geela, ariga iwm. *ld* **nimcooley**.
- nidaam** *m.l* Hannaanka ay u dhisanyihii wax kasta oo habeysan. *ld* **nadaam**.
- nidaamdarro** *m.dh* Hab iyo hannaan la raaco la'aan. *ld* **nadaamdarro, nadaam-la'aan, nidaam-la'aan**.
- nidaami** *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax la habeyay ahaansho. *ld* **nadaami**.
- nidaamin** *m.f.dh eeg* nidaami. *ld* **nadaamin**.
- nidaamla'aan** *m.dh ld* **nidaamdarro**.
- nidaamsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la nidaamiyay ahaansho. *ld* **nadaamsan**.
- nidaamsanaan** *m.f.dh eeg* nidaamsan. *ld* **nadaamsanaansho, nidaamsanaansho**.
- nidaamsanaansho** *m.l/dh ld* **nidaamsanaan**.
- nidar** *m.l* 1. Ballanqaad qof naftiisa waajib kaga dhigo inuu fuliyo haddii arrintiisu u hagaagto. Tus. "Waxaan n. ku galay inaan wan bixiyo haddii aan arigii iga lumay helo". 2. Wixa loo bixiyo ballanqaadka qof naftiisa ku waajibiyey inuu fuliyo haddii arrintiisu u hagaagto. Tus. "Wankani waa n.". *ld* **nidir¹**.
- nidir¹** *m.l ld* **nidar**.
- nidir²** *f.gmg1 (-dry, -dirtay, -dri)* 1. (*f.g*) Si muraad loo helo magac Eebbe ballan ku gelid. Tus. "Cali wuxuu nidray inuu neef bixiyo hadduu muraadkiisii helo". 2. (*f.mg*) Cid dhaarasho. Tus. "Cali wuu nidiray".
- nidrid** *m.f.dh eeg* nidir².
- nifaaq** *m.l* Wanaag la muujiyo iyadoo xumaan la garsanayo.
- nifaas** *m.l* Dhiigga ka yimaada haweenka markay dhalaan kaddib.

niggax¹ m.l ld ningax¹.
 niggax² f.g1 (-xay, -xday) ld ningax².
 niggaxan f.mg4 (-xnaa, -xnay) ld ningaxan.
 niggaxasho m.dh ld ningaxasho.
 niggaxnaan m.dh ld ningaxnaan.
 niggaxnaansho m.l/dh ld ningaxnaan.
 niggaxo f.mg3 (-xday, -xatay) ld ningaxo.
 niggixid m.dh ld ningixid.
niib¹ m.dh (-bbo, m.l) Wax adag oo aan la dabooli karin.
niib² f.g1 (-bay, -btay) 1. Wax si adag meal ugu dhejin. 2. Meel dalooshay oo la buuxshay ahaansho.
niibaati m.dh Fuur ama guf meal daloosha lagu buuxiyo.
niiban f.mg4 (-bnaa, -bnayd) 1. Meel dalooshay oo la buuxshay ahaansho. 2. Wax si adag meal ugu dheggan ahaansho.
niibasho m.f.dh eeg niibo.
niibee f.g2 (-beeyay, -beysay) Badar iwm wax sibxanaya ka dhigid.
niibeyn m.f.dh eeg niibee.
niibid m.f.dh eeg niib².
niibkeen¹ m.l ld nibkeenid.
niibkeen² f.mg1 (-nay, -ntay) Ka n.: arrin ka guul gaarid. ld libkeen².
niibkeenid m.f.dh eeg niibkeen². ld libkeen¹, libkeenid, niibkeen¹.
niibnaan m.f.dh eeg niiban. ld niibnaansho.
niibnaansho m.l/dh eeg niibnow. ld niibnaan.
niibo f.g3 (-btay, -batay) 1. Ku n.: wax meal daloosha ku buuxasho. 2. Dhegaha n.: xayaan aad u ordid. 3. Dhego furaysasho.
niiboobid m.f.dh eeg niibow². ld niibow¹.
niibow¹ m.l Ka sibxashada ay wax sibxadaan laba gacmood dhexdood iwm. ld niiboobid.
niibow² f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi) Wax sibxanaya oo aan gacantu qabaney noqosh.

niil m.l Feeraha geel saddexda ugu dampbaysa oo xiga lugta dambe; mayraq.

niinf m.dh (c.naf^l) Heer ay maraan xasharaadka qaarkood intaayan weynaan sida: kaboyaaga marka ukunta ka soo baxaan niinfigu waxay u egysihiin kuwa waaweyn; waxay kaga duwan yihii oo keliya: a) way ka yaryaryihiin; b) baalal uma soo wada bixin; c) mana baaluqin.

niis m.dh Ciid jilicsan oo aan boor lahayn oo togæggu keenaan.

niishaab¹ m.l ld nishaab¹.
niishaab² f.g/mg1 (-bay, -btay) ld nishaab².
niishaaban¹ f.mg1 (-bmay, -bantay; -bmi) ld nishaaban¹.

niishaaban² f.mg4 (-bnaa, -bnayd) ld nishaabaan².
niishaabid m.dh ld nishaabid.
niishaabmid m.dh ld nishaabmid.
niishaabnaan m.dh ld nishaabnaan.
niishaabnaansho m.l/dh ld nishaabnaan.
niishaabtamid m.dh ld nishaabtamid.
niishaabtan¹ m.l ld nishaabtan¹.
niishaabtan² f.mg4 (-naa, -nayd) ld nishaabtan².
nijaar m.l ld najaar.
nijaarnimo m.dh ld najaarnimo.
nijaas¹ m.l (-syo, m.dh) ld najaas¹.
nijaas² m.dh (-syo, m.dh) 1. (di.) ld najaas².
 2. Wax aan daahir ahayn. 3. Wax daahirnimada buriya.
nijaasaysan f.mg4 (-naa, -nayd) Wax nijaaso ka ba'day ahaansho. ld najaasaysan.
nijaasaysnaan m.f.dh eeg nijaasaysan. ld najaasaysnaan, najaasaysnaansho, najaasaysnaansho.
nijaasaysnaansho m.l/dh ld nijaasaysnaan.
nijaasee f.g2 (-seeyay, -seysay) ld najaasee.
nijaaseyn m.dh ld najaaseyn.
nijaasnimo m.dh ld najaasnimo.
nijaaso m.dh ld najaaso.
nijaasoobid m.dh ld najaasobid.
nijaasow f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi) ld najaasow.
nikaax¹ m.l (-xyo, m.dh) Xarig diini ah oo isu xalaaleynaya nin iyo naag is guursanaya.
nikaax² f.g1 (-xay, -xday) Qof haween ah nin raba inuu guursado u xalaaleyn. ld nikaaxi.
nikaaxi f.g2 (-iyay, -isay) ld nikaax².
nikaaxid m.f.dh eeg nikaax². ld nikaixin.
nikaaxin m.dh ld nikaaxid.
nikaaxsan f.mg4 (-naa, -nayd) Ku n./u n.: naag nikaax ku xiranyahay ahaansho.
nikaaxsanaan m.f.dh eeg nikaaxsan. ld nikaaxsanaansho.
nikaaxsanaansho m.l/dh ld nikaaxsanaan.
nikaaxsasho m.f.dh eeg nikaaxso.
nikaaxso f.g3 (-saday, -satay) 1. Naag nikaax ku xirasho (nin). 2. Naag, nin guursasho.
nikal m.l (kiim) Curiye ka tirsan curiyayaasha kala guurka ee tusaha kalgalka oo dabici ahaan u jira isagoo salfaydh ama silikeyt ah. Nikalka waxa loo adeegsadaa kalkaaliye ahaan marka la samaynaayo falgalka haydarjiineynta ee alkiinada, sida soo saaridda margariin, iyo birdhafyada lacagta. Summad Ni; bartadhalaalka 1450 C ; cufnaanta 8.9; tirada atamka 28; cufka atamka 58.7.

nikotiin <i>m.l</i> Maaddo aadanaha wax yeeleysa oo laga helo tubaakada.	nirig² <i>m.dh (-rgo, m.)</i> Ubadka geela midka dheddig.
nimcad <i>m.dh ld nicmo.</i>	nis <i>m.l (-sas, m.)</i> Weel yar oo qori ka samaysan, gacan leh oo biyaha la darsado; kalax.
nimcee <i>f.g2 (-ceeyay, -ceysay) ld nicmee.</i>	nisbee <i>f.g2 (-beeyay, -beysay)</i> U n.: wax inuu wax kale ka soo jeedo u aqoonasho. Tus. “Deeqsinimada Cali waxaa loo nisbeeyaa aabbiihiis”.
nimceyn <i>m.dh ld nicmays.</i>	nisbeyn <i>m.f.dh eeg nisbee.</i>
nimceysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd) ld nicmeysan.</i>	nishaab¹ <i>m.l (-byo, m.dh)</i> 1. Aqoonta toogashada yoolka. 2. Daldaloollada loo yeelo dhufaysyada si cadowga looga ilaaliyo. <i>ld niishaab¹.</i>
nimceysnaan <i>m.dh ld nicmaysnaan.</i>	nishaab² <i>f.g/mg1 (-bay, -btay)</i> Waxa la toogana hayo, toogta ku duwid, ku abbaarid. <i>ld niishaab².</i>
nimceysnaansho <i>m.l/dh ld nicmeynsnaan.</i>	nishaaban¹ <i>f.mg1 (-bmay, -bantay; -bmi)</i> Ku n.: qori, fallaar iwm oo wax lagu shiishay noqosho. <i>ld niishaaban¹.</i>
nimco <i>m.dh ld nicmo.</i>	nishaaban² <i>f.mg4 (-bnaa, -bnayd)</i> Ku n.: qori, fallaar iwm oo wax lagu shiishay ahaansho. <i>ld niishaaban².</i>
nimcooley <i>m.dh.u ld nicmooley.</i>	nishaabid <i>m.f.dh eeg nishaab².</i> <i>ld niishaabid.</i>
nin <i>m.l (-iman, m.l)</i> 1. Qof lab oo qaangaar ah. 2. Qof lab ah oo wanaag iyo karti dheeraad ah leh. 3. Labada qof ee isqaba midka lab; say.	nishaabmid <i>m.f.dh eeg nishaaban¹.</i> <i>ld niishaabmid.</i>
nin la xoreeye <i>m.l (niman ..., m.l) (taar.)</i> Waqtiyadii hore addoonka marka la xoreeyo, beertiisa wuu falan jirey xorna wuu ahaa; xoryeel.	nishaabnaan <i>m.f.dh eeg nishaaban².</i> <i>ld niishaabnaan,</i> <i>niishaabnaansho,</i> <i>nishaabnaansho.</i>
ningax¹ <i>m.l</i> Mayrax, maro iwm. oo qarka lagaga duubo haruub si uu weelka aad ugu qabsado. <i>ld lingax¹, niggax¹.</i>	nishaabnaansho <i>m.l/dh ld nishaabnaan.</i>
ningax² <i>f.g1 (-xay, -xday; -gixi)</i> Haruub qarka mayrax, maro, iwm ugu duubid si uu weelka aad ugu qabsado. <i>ld lingax², niggax².</i>	nishaabtamid <i>m.f.dh eeg nishaabtan?</i> <i>ld niishaabtamid, niishaabtan¹, niishaabtan¹ (2).</i>
ningaxan <i>f.mg4 (-xnaa, -xnayd)</i> Haan wax la ningaxay. <i>ld lingaxan, niggaxan.</i>	nishaabtan¹ <i>m.l</i> 1. <i>ld niishaabtan</i> 1. Tartan dadku ku tartamaan shiishka. 2. <i>ld nishaabtamid.</i>
ningaxasho <i>m.f.dh eeg ningaxo.</i> <i>ld lingaxasho, niggaxasho.</i>	nishaabtan² <i>f.mg1 (-amay, -antay; -ami)</i> 1. Shiish ku tartamid. 2. Shiish u tababarasho. <i>ld niishaabtan².</i>
ningaxnaan <i>m.f.dh eeg ningaxan.</i> <i>ld lingaxnaan, lingaxnaansho, niggaxnaan.</i>	nishaad <i>m.l ld nashaad.</i>
ningaxnaansho <i>m.l/dh ld ningaxnaan.</i>	nishaaddaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> <i>ld nashaaddaysan.</i>
ningaxo <i>f.mg3 (-xday, -xatay)</i> Haan ningax u yeelasho. <i>ld lingaxo, niggaxo.</i>	nishaaddaysnaan <i>m.dh ld nashaaddaysnaan.</i>
ningixid <i>m.f.dh eeg ningax².</i> <i>ld lingixid, niggixid.</i>	nishaaddaysnaansho <i>m.l/dh ld nashaaddaysnaan.</i>
ninhawleed <i>m.l (nimanhawleed, m.l)</i> Nin karti badan u leh shaqada.	nisyar <i>f.mg4 (-raa, -rayd)</i> Wax baaxaddiisa, laxaadkiisa iyo jimirkisu yaryahay ahaansho (qof).
ninkarmeed <i>m.l</i> Nin karti, geesinimo iyo deeqsinimo dheeraad ah leh.	nisyaraan <i>m.f.dh eeg nisyar.</i> <i>ld nisyaraansho.</i>
ninnimo <i>m.dh</i> Nin ahaansho.	nisyaraansho <i>m.l/dh ld nisyaraansho.</i>
nintooxsad <i>m.l/ld nintooxsasho.</i>	nisyari <i>m.dh</i> Yaraanta baaxadda, laxaadka iyo jimirkka ee qof leeyahay.
nintooxsasho <i>m.f.dh eeg nintooxso.</i> <i>ld nintooxsad, nintooksi.</i>	nitaqaqayn <i>m.dh ld hantaaqayn.</i>
nintooksi <i>m.l/ld nintooxsasho.</i>	nitaqaqee <i>f.g2 (-qeeyay, -qeysay)</i> <i>ld hantaaqee.</i>
nintooxso <i>f.g2 (-saday, -satay)</i> 1. Ceel keli shubasho. 2. Hawl keli ku qabasho.	nitaqaqo <i>m.dh ld hantaaqo.</i>
niqid <i>m.dh ld naqid.</i>	
nirgadhoob <i>m.l (c.nafl.)</i> Cayayaan duula oo hinjibisada u eg oo derbiyada, laamaha geedaha iwm ku dhista buulal dhoobo ah. <i>ld nirgasamays.</i>	
nirgasamays <i>m.l ld nirgadhoob.</i>	
nirig¹ <i>m.l (-rgo, m.)</i> Ubadka geela midka lab; qurbac.	

nitaaqoo *f.mg3* (-ooday, -ootay) *ld*
hantaaqoo.
nitaaqood *m.l ld* hantaaqood.
nixi *f.g2* (-iyay, -isay) Ka n.: cid naxdin ku
abuurid.
nixid *m.f.db eeg nax*.
nixin *m.f.db eeg nixi*.
niyad *m.db ld niyo*.
niyadjab¹ *m.l ld niyajab¹*.
niyadjab² *f.mg1* (-bay, -btay) *ld* niyajab².
niyadabsan *f.mg4* (-naa, -nayd) *ld*
niyajabsan.
niyadabsanaan *m.db ld* niyajabsanaan.
niyadabsanaansho *m.ll/db ld* niyajabsanaan.
niyadjebi *f.g2* (-iyay, -isay) *ld* niyajebi.
niyadjebid *m.db ld* niyajebid.
niyadjebin *m.db ld* niyajebin.
niyadkac¹ *m.l ld hiyikac¹*.
niyadkac² *f.mg1* (-cay, -cday; -kici) *ld*
hiyikac².
niyadkicid *m.db ld hiyikicid*.
niyadsamaan *m.db ld* niyadsamaan.
niyadsamaansho *m.ll/db ld* niyadsamaan.
niyadsami *m.db ld* niyadsamaan.
niyadsamo *m.db ld* niyadsamaan.
niyadsamow *f.mg3* (-maaday, -maatay) *ld*
niyadsamow.
niyadsan *f.mg4* (-naa, -nayd) *ld* niyadsan.
niyadxumaan *m.db ld* niyadxumaan.
niyadxumaansho *m.ll/db ld* niyadxumaan.
niyadxumi *m.db ld* niyadxumi.
niyadxumo *m.db ld* niyadxumo.
niyadxumow *f.mg3* (-maaday, -maatay) *ld*
niyadxumow.
niyadxun *f.mg4* (-umaa, -umayd) *ld* niyadxun.
niyajab¹ *m.l* Rajoxumo ka dhalata wax sidii
laga rabay noqon waayay. *ld* nafsadjab¹,
niyadjab¹.
niyajab² *f.mg1* (-bay, -btay) Rajaxumo
dareemid, wax sidii la rabay u dhici waayey
awgeed. *ld* nafsadjab², niyadjab².
niyajabsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Wax niyadjab
ku dhacay ahaansho. *ld* niyadabsan.
niyajabsanaan *m.f.db eeg* niyajabsan. *ld*
niyadabsanaan, niyadabsanaansho,
niyajabsanaansho.
niyajabsanaansho *m.ll/db ld* niyajabsanaan.
niyajebi *f.g2* (-iyay, -isay) Cid niyajab ku
abuurid. *ld* nafsajebi, niyadjebi.
niyajebid *m.f.db eeg* niyajab². *ld* nafsajebid,
niyadjebid.
niyajebin *m.f.db eeg* niyajebi. *ld* nafsajebin,
niyadjebin.
niyakac¹ *m.l ld hiyikac¹*.

niyakac² *f.mg1* (-cay, -cday; -kici) *ld*
hiyikac².
niyakacsan *f.mg4* Cid niyakac ku dhacay
ahaansho.
niyakacsanaan *m.f.db eeg* niyakacsan. *ld*
niyakacsanaansho.
niyakacsanaansho *m.ll/db ld* niyakacsanaan.
niyakici *f.g2* (-iyay, -isay) Cid niyakac ku
abuurid.
niyakicid *m.db ld hiyikicid*.
niyakicin *m.f.db eeg* niyakici.
niyasamaan *m.f.db eeg* niyasaman. *ld*
niyadsamaan, niyadsamaansho,
niyadsami, niyadsamo.
niyasamaansho *m.ll/db eeg* niyasamow. *ld*
niyasamaan.
niyasami *m.db ld* niyasamaan.
niyasamo *m.db ld* niyasamaan.
niyasamow *f.mg3* (-maaday, -maatay)
Xumaan iyo xiqli jirtay illaabid. *ld*
niyadsamow.
niyasan *f.mg4* (-amaa, -amayd) Qof aan
xumaan ama xiqli u hayn ahaansho. *ld*
niyadsan.
niyaxumaan *m.f.db eeg* niyaxun. *ld*
niyadxumaan, niyadxumaansho,
niyadxumi, niyadxumo,
niyaxumaansho *m.ll/db eeg* niyaxumow. *ld*
niyaxumaan.
niyaxumi *m.db ld* niyaxumaan.
niyaxumo *m.db ld* niyaxumaan.
niyaxumow *f.mg3* (-maaday, -maatay) 1. Qof
aan niyo wanaagsanayn noqosho. 2. Ka n.:
wax rajo aan wanaagsanayn ka qabid. *ld*
niyadxumow.
niyaxun *f.mg4* (-maa, -mayd) 1. Qof aan
daacad ahayn ahaansho. 2. Qof aan niyo
wanaagsanayn ahaansho. *ld* niyadxun.
niyeysad *m.l ld* niyeysasho.
niyeysasho *m.f.db eeg* niyeysa. *ld* niyeysad,
niyeysi.
niyeysi *m.l ld* niyeysasho.
niyeysa *f.g3* (-stay, -satay) Wax in la helo
filasho.
niyo *m.db* 1. Meesha damaca, jacaylka,
xumaha iwm dadku ku qaado. 2. Rabitaan
wax loo hayo. *ld* niyad.
niyoo *f.mg3* (-ooday, -ootay) U n.: hanti iwm
wax dartii u bixin.
niyood *m.fl eeg* niyoo.
niyooroofilis *m.l* (-yo, *m.db*) (*baay.*) Nooc
ugu caansan unugyada cadcad, kuwaas oo
bannaanka uga bixi kara qulqulka dhiigga
una gudbi kara nudaha jidhka si ay u soo
dabaan bakteeriyyada meel kasta oo ay jidhka

ka weerarto. Unugyadani markay dhintaan waxay noqdaan malax.	noodh <i>m.l ld</i> nood.
niyurooloji <i>m.l (daaw.)</i> Barashada qaabdhiska, shaqada, iyo cudurrada qaybta maskaxda, xangullada iyo dareenwdayaasha.	noofember <i>m.l</i> Bisha kow iyo tobnaad ee sannadka miilaadiga ah. <i>ld nofembar.</i>
niyuuratoon <i>m.l (-nno, m.db, (kiim.)</i> Saxar saleed ku jira bu'da, leh cuf le'eg ka borotoonka mase leh saldanab. Xaaladaha qaarkood, niyuutaroonku waxa uu u mataataxaa orootoon, elektaroon iyo lid-niyutariiino aan celceliska cimrigoodu ka badanin 12 daqiqo, marka ay ka baxaan bu'da atamka.	noog¹ <i>m.l</i> Dareenka la dareemo awood la'aan, hawl fara badanoo la qabtay iyo socod dheer oo la galay awgood.
nofembar <i>m.l ld</i> nofembar.	noog² <i>f.mg1 (-gay, -gtay)</i> Hawl darteed tamar yarayn.
noh <i>m.db</i> Hawo kulul oo muddo yar socota.	noogan <i>f.mg4 (-gnaa, -gnayd)</i> Wax noogay ahaansho.
nohnoh¹ <i>m.l</i> 1. Socod deg-deg ku jiro oo naflay gaajaysan ama harraadani ay samayso marka ay u jeedaan meel biyo ama cunto leh. 2. N. ah: wax mataatax noqday.	noogid <i>m.f.db eeg noog².</i>
nohnoh² <i>f.mg1 (-hay, -htay)</i> Wax mataatax noqsho.	noognaan <i>m.f.db eeg noogan. ld noognaansho.</i>
nohnohid <i>m.f.db eeg nohnoh².</i>	noognaansho <i>m.ll/db ld noognaan.</i>
nolol <i>m.db</i> 1. Muddada naftu joogto ee u dhaxaysa dhalashada iyo dhimashada. 2. Si lagu noolyahay oo lagu dhaqmo.	nooji <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Cid wax noogay ka dhigid.
nololey <i>m.db</i> Qaybta ka mid ah oogada dhulka iyo gibilliisa ee ay naflaydu ku noolaan karto, amase, ay naflaydu ku noosahay.	noojin <i>m.f.db eeg nooji.</i>
nololley <i>m.db</i> Dhammaan Gobolka sare ee dhulka, badda, iyo hawada oo ay ku noolyihii noolayaal.	noql <i>m.l ld</i> noqli.
nolol-mealmeed <i>m.l</i> Dhaqaale qofka baahidiisa ku filan muddo 24 saac ah.	nool¹ <i>m.l.u</i> Hantida inta aan moodka ahayn; duunyo la leeyahay.
nolosha ruuxiga ah <i>m.db</i> 1. Mid la xiriirta ama u dhow nolosha ruuxiga oo ku xiran noocyada ama dano qoto dheer. 2. Waxed ahayn walxaha oo ah dabeecada ruuxiga.	nool² <i>m.l ld</i> noolaan.
noobiyyad <i>m.db</i> Dhismo dheer oo nal iftiima oo midabbo kala duwan leh oo xeebaha iyo jasiiradaha lagu dhiso si maraakiibta, doonyaha iwm uga qiyas qaataan; munaarad.	nool³ <i>f.mg4 (-laa, -layd)</i> 1. Wax nafi ku jirto ahaansho. 2. Wax aan dansanay ahaansho (dab). 3. Ku n.: wax qof noloshiisu ku xirantahay ahaansho. Tus. "Cali wuxuu ku noolyahay mushaharkiisa."
nooc <i>m.l (-cac, m.ll-cyo, m.db)</i> Qayb wax ka mid ah oo leh tilmaamo u gaar ah; cayn; namuun.	noolaan <i>m.f.db eeg nool³. ld nool², noolaansho, nooli¹.</i>
noocayn <i>m.f.db eeg nooce. ld noocyeyn, noocyeys.</i>	noolaansho <i>m.ll/db eeg noolow. ld noolaan.</i>
nooceee <i>f.g2 (-ceeyay, -caysay)</i> Wax noocyey kala duwan ka dhigid. <i>ld noocyee.</i>	noola-ohis <i>m.l (baay.)</i> Soo saaridda molikiyuullada uu soo saarayo unugga nooli, taas oo lagama maarmaan u ah qaabka dheefsamaynta.
noocyee <i>f.g2 (-ceeyay, -caysay)</i> <i>ld nooceee.</i>	noolayn <i>m.f.db eeg noolee. ld noolays.</i>
noocyeyn <i>m.db ld</i> noocayn.	noolays <i>m.l ld</i> noolayn.
noocyeys <i>m.l ld</i> noocayn.	noole <i>m.l (-layaal, m.ll/db)</i> Wax kasta oo nool; noolayaashu way koraan, tarmaan iwm.
nood <i>m.l</i> Lacaga baabuurta, maraakiibta, iyo dayaaraduhu ka qaataan dadka iyo xamuulka ay rakaabsadaan. <i>ld noql.</i>	noolee <i>f.g2 (-leeyay, -laysay)</i> 1. Cid gaajo ama harraad hayo cunto ama biyo siin. 2. Wax naf gelin (Eebbe). 3. Arrin horey loo illaaway dib u soo cusboonayn. 4. Dab siin damaya shidid.
noodh <i>m.l</i> Lacaga inteeda waraaqda ah. <i>ld noodh.</i>	noole-ure <i>m.l ld</i> nooloo-ure.
	nooli <i>m.l</i> Lacaga baabuurta, maraakiibta, iyo dayaaraduhu ka qaataan dadka iyo xamuulka ay rakaabsadaan. <i>ld noql.</i>
	nooli¹ <i>m.db ld</i> noolaan.
	nooli² <i>f.g1 (-lyay, -liday; -lyi)</i> Cid lacag ay baabur, diyaarad ama markab ku raacd siin.
	nooloo-ure <i>m.l</i> Jinac weyn; magangooye. <i>ld noole-ure.</i>

noolow *f.mg3 (-laaday, -laatay)* 1. Wax cumrii dheer yeeshay noqosho (nafley). 2. Cid barwaqaqobid. 3. Ka n.: wax ka haqab beelid (cid). 4. Ku n.: cid wax kale nolosheedu ku xirantahay noqosho. 5. Ku n.: cid meel deggan noqosho.

noolyid *m.f.dh eeg nooli²*.

nootaayo¹ *m.l (-yayaal, m.l/dh)* Nin ka shaqaaya xafiiska nootaayada.

nootaayo² *m.dh (-ooyin, m.l)* Xafiis awood loo siiyey in uu u sharcieeyo dadweynaha waxyaabaha ay kala beddelanayaan ama dhaxalka.

noqo *f.mg3 (-qtay, -qotay)* 1. Wax jihadii uu ka yimid dib ugu laabasho. 2. Cid ama wax sidii hore si ka duwan isu rogid, dabeeecado gaar ah yeelasho. 3. Ilmo yar saqiriid. 4. La n.: cid arrin iwm si gaar ah ugu muuqasho. 5. La n.: cid saxaibnimo, qaraabanimo, ama xiriir kale la yeelasho. 6. Ku n.: hawl mar labaad dib ugu laabasho (cid).

noqod *m.l* 1. Dib ugu laabashada wax meeshii ay ka yimaadeen dib ugu laabto. 2. *ld noqosh*.

noqosho *m.f.dh eeg noqo. ld noqod (2)*.

nud *m.dh* Meesha la iskaga xiro xarko, dun iwm.

nud² *f.g1 (-day, -dday)* Xarko, marooyin iwm isku xirid.

nuday *m.l* Nafaqada laga helo wax la quuto.

nude *m.l (-dayaal, m.dh) (c.nafl.)* Urur unugyo ah oo u habaysan inay wada qabtaan hal shaqo ama in ka badan oo u gaar ah, tusaale ahaan, nudaha dareenwadku waxay gaar u yihiin inay qabtaan gudbiyaanna nashaadinta. Organnada sida wadnaha ama kelyaha waxay ka koobanihiin noocyoo badan oo nudo kala duwan ah.

nudid *m.f.dh eeg nud²*.

nugaal¹ *m.l* Midab madow oo lo'da u gaar ah.

nugaal² *m.dh* Dhul ciid jilacsan oo boor leh.

nugayl *m.l* Adkasyandarro, jileec.

nuglaan *m.f.dh eeg nugul². ld nuglaansho.*

nuglaansho *m.l/dh* 1. *eeg* nuglow. 2. *ld nuglaan*.

nuglow *f.mg3 (-laaday, -laatay)* Ku n.: cid wax u dabacsan noqosho.

nugul¹ *m.l/db.u* Xoolaha aan harraadka u adkeysi badnayn sida lo'da, fardaha iyo idaha.

nugul² *f.mg4 (-glaa, -glayd)* Nafley aan adkeysi lahayn ahaansho.

nugushi *m.l* Roobka ugu horreeya ee guga da'a; roob garas.

nuguur *m.dh* Dabeecad; akhlaaq.

nuguushi *m.dh* Kiddigaha nuguushiyaha la yiraahdo (nuguushi cad iyo nuguushi guduudan) oo raqaha ku jira midkood, waxay u dhexeyaaan cadaad iyo afagaal; agaallii.

nujub¹ *m.l (-biin, m.l)* 1. N. ah: nafley dadku u haystaan in aragtiddeeda nasibdarro lagala kulmo; bacow. 2. Duufaan badeed.

nujub² *f.g1 (-bay, -btay)* Ku n.: wax aragtidooda nasibdarro kala kulmid.

nujubid *m.f.dh eeg nujub²*.

nujumi *f.mg2 (-iyay, -isay)* Cilmiga xiddigaha wax ka sheegid.

nujumin *m.f.dh eeg nujumi*.

nukliyootaydh *m.l (-yo, m.dh) (baay.)* Iskudhis orgaanik ah oo ka samaysmay raybows asiidha foosfoorik iyo naytroojiin.

nuqsaamid *m.f.dh eeg nuqsaan². ld nusqaamid.*

nuqsaan¹ *m.dh.kh* N. ah: wax aan dhammayn. *ld nusqaan¹*.

nuqsaan² *f.mg1 (-amay, -antay; -ami)* Wax aan dhammayn noqosho. *ld nusqaan²*.

nuqul *m.l (-llo, m.dh)* Sawir ama koobi laga sameeyo qoraal asal ah.

nur *m.l* 1. Xilli roobku da'o. 2. Daaq waxtar leh.

nus *m.l* Wax laba meelood oo is le'eg loo qaybshey, meeshood; bar. Tus. "N. kilo bariis ah".

nusqaamid *m.dh ld nuqsaamid.*

nusqaan¹ *m.dh ld nuqsaan¹*.

nusqaan² *f.mg1 (-amay, -antay; -ami)* *ld nuqsaan²*.

nuud *m.l (c.nafl.)* Liid hilib ah oo isku xira xiniinya iyo futada xayawaanka lab.

nuug *f.g1 (-gay, -gtay)* 1. Caano naas ka jaqid. 2. Biyo, naafsto iwm tuubbo ku dhuuqid iyada oo la adeegsanayo bishimaha iyo carrabka. 3. Hoore isbuunyo, cudbi iwm ku soo qaadid.

nuuggan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Neef caano laga nuugay ahaansho.

nuugganaan *m.f.dh eeg nuuggan. ld nuugganaansho.*

nuugganaansho *m.l/db ld nuugganaan*.

nuugid¹ *m.f.dh eeg nuug. ld nuugmo.*

nuugid² *m.dh (c.nafl.)* Nuugidda soohyadu nuugaan biyaha iyo walaxda kale ee jirku u bahanyahay. Cunnada nafaqadeeda waxa laga nuugaa xubnaha dheefshiidka waxayna raacdaa dhiigga iyo liinfada.

nuugitaannimo *m.dh (fis.)* Sumad . (Syn. la micnotahay isirka nuugidda). Cabbirka kartida walaxi ay ku nuugto kaah, waana

<p>saamiga kaaha ama burqad iftiimeedka la nuugay iyo kaaha ama burqad iftiimeedka abbaaraa.</p> <p>nuugmo <i>m.db ld nuugid.</i></p> <p>nuuji <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Ilmo naas jaqsiin.</p> <p>nuujin <i>m.f.db eeg nuuji.</i></p> <p>nuun <i>m.l 1.</i> Summad ishkinka badanaa qoorta looga dhigo oo u eg nuunka xuruufta carabiga. <i>2. ld na'</i>.</p> <p>nuunaas¹ <i>m.l 1.</i> Hadal hoos loo yiraahdo oo qof ku muujinayo in aanu wax raalli ka ahayn; gunuunuc. <i>2. ld nuunaasid.</i></p> <p>nuunaas² <i>f.mg1 (-say, -stay)</i> Wax aanu raalli ka ahayn dartii hadal hoos ugu dhihid (qof).</p> <p>nuunaasid <i>m.f.db eeg nuunaas².</i> <i>ld nuunaas¹ (2).</i></p> <p>nuuni <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Fikrad, cilmi, suugaan iwm curin.</p> <p>nuunin <i>m.f.db eeg nuuni.</i> <i>ld nuunis.</i></p> <p>nuunis <i>m.l ld nuunin.</i></p> <p>nuur¹ <i>m.l</i> Kaaha ka baxa walax iftiimaysa.</p> <p>nuur² <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i> Walax iftiinta kaah bixin.</p> <p>nuurad¹ <i>m.db (-do, m.l)</i> Maaddo midab cad leh oo laga helo dhagxaan si gaar ah loo gubay, dhismayaashana lagu dhisaa ama lagu caddeeyaa. <i>ld nuuriyad, nuuriyo.</i></p> <p>nuurad² <i>m.db (kiim.)</i> Kaalsiyam.</p> <p>nuuradayn <i>m.f.db eeg nuuradee.</i> <i>ld nuuriyadayn.</i></p> <p>nuuradaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Guri iwm wax nuurad marsantahay ahaansho. <i>ld nuuriyadaysan.</i></p> <p>nuuradaysnaan <i>m.f.db eeg nuuradeysan.</i> <i>ld nuuradaysnaansho, nuuriyadaysnaan, nuuriyadaysnaa</i></p> <p>nuuradaysnaansho <i>m.l/dh ld nuuradaysnaan.</i></p> <p>nuuradee <i>f.g2 (-deeyay, -daysay)</i> Wax nuurad marin. <i>ld nuuriyadee.</i></p> <p>nuuradoobid <i>m.f.db eeg nuuradow.</i> <i>ld nuuriyadoobid.</i></p> <p>nuuradow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Nuurad noqosho (dhagax). <i>ld nuuriyadow.</i></p> <p>nuuri <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax nuur u yeelid.</p> <p>nuurid <i>m.f.db eeg nuur².</i></p> <p>nuurin <i>m.f.db eeg nuuri.</i></p> <p>nuuriyad <i>m.db ld nuurad¹.</i></p> <p>nuuriyadayn <i>m.db ld nuuradayn.</i></p>	<p>nuuriyadaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> <i>ld nuuradaysan.</i></p> <p>nuuriyadaysnaan <i>m.db ld nuuradaysnaan.</i></p> <p>nuuriyadaysnaansho <i>m.l/dh ld nuuradaysnaansho.</i></p> <p>nuuriyadee <i>f.g2 (-deeyay, -daysay)</i> <i>ld nuuradree.</i></p> <p>nuuriyadoobid <i>m.db ld nuuradoobid.</i></p> <p>nuuriyadow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> <i>ld nuuradow.</i></p> <p>nuuriyo <i>m.db ld nuurad¹.</i></p> <p>nuuxe <i>m.l 1.</i> Socod aayar la taxtaxaasho oo fardaha iwm sameeyaan. <i>2. ld nuuxeyn.</i></p> <p>nuuxee <i>f.mg2 (-xeeyay, -xeysay)</i> Fardo iwm nuuxe samayn.</p> <p>nuuxeyn <i>m.f.db eeg nuuxee.</i> <i>ld nuuxe (2).</i></p> <p>nuuxi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax meeshii uu joogay in yar ka dhaqaqjin.</p> <p>nuuxin <i>m.f.db eeg nuuxi.</i></p> <p>nuuxsad <i>m.l ld nuuxsasho.</i></p> <p>nuuxsasho <i>m.f.db eeg nuuxso.</i> <i>ld nuuxsad, nuuxxi.</i></p> <p>nuuxxi <i>m.l ld nuuxsasho.</i></p> <p>nuuxso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> Wax meesha uu joogay in yar ka dhaqaqid.</p> <p>nuxnux <i>m.db</i> Hadal qarsoodi ah oo laba qof iyo wax ka badani hoos ugu sheekeystaan.</p> <p>nuxnuxlee <i>f.mg2 (-leeyay, -leysay)</i> Nuxnux samayn.</p> <p>nuxnuxleyn <i>m.f.db eeg nuxnuxlee.</i></p> <p>nuxrur <i>m.l</i> Dheef tayo leh oo laga helo cuntada qaarkeed. <i>ld nuxur.</i></p> <p>nuxur¹ <i>m.l</i> Waxtar gaar ah oo cunnada qaarkeed laga helo; dheef; uraad.</p> <p>nuxur² <i>m.l (-ryo, m.db) (taar.)</i> Qaybta asalka u ah iyo tilmaamaha gaarka ah ee lagu yaqaan shay.</p> <p>nuxus <i>m.l ld nuxus¹.</i></p> <p>nuxus¹ <i>m.l (-syo, m.db)</i> 1. N. ah: xilli ay dadku sharystaan. 2. N. ah: qof dhashay maalin la sharysto. 3. N. ah: tabar yari nafley ka muuqata. <i>ld naxuus¹, nuxus.</i></p> <p>nuxus² <i>f.mg1 (-say, -stay)</i> Wax diciif ah noqosho. <i>ld naxuus².</i></p> <p>nuxuusi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax diciif ka dhigid. <i>ld naxuusi.</i></p> <p>nuxuusid <i>m.f.db eeg nuxuus².</i> <i>ld naxuusid.</i></p> <p>nuxuusin <i>m.f.db eeg nuxuusi.</i> <i>ld naxuusin.</i></p>
---	--

O

- o (o')** *m.dh* Xarafka shan iyo tobnaad ee xuruufta af soomaaliga ah, waana shaqla.
- obiyum** *m.l (daau.)* Dawo laga miiro geedka la yiraahdo “poppy papaver somniferum” oo xanuun bi's ah hurdana keenta maadama ay morfin ku jirto.
- oboc** *m.dh ld ubuc.*
- oday** *m.l (-yaal, m.l/dh)* 1. Nin da' weyn; duq; waayeeel. 2. Nin waxgarad ah ama xil qaadi kara, mas'uul; xilkas.
- odayee** *f.g/mg2 (-deeyay, -deysay)* 1. (*f.g*) Geel la lisayo caanihiisa qeybin. 2. (*f.mg*) Ka o.: hawl, arrin iwm si xilkasnimo leh u dhexgelid.
- odayeyn** *m.f.dh eeg odayee.*
- odaynnimo** *m.dh* Oday ahaansho. *ld odaytinnimo.*
- odayoobid** *m.f.dh eeg odayow.*
- odayow** *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* 1. Da' weyn gaarid; waayeeeloobid. 2. Waayoaragnimoo yeelasho.
- odaytinnimo** *m.dh ld odaynnimo.*
- oddoros¹** *m.l* 1. Qiyas lagu maleeyo roob meel durugsan ka da'ayo. 2. Cilmi lagu male-awaalo waxa mustaqbalka dhici doona.
- oddoros²** *f.g1 (-say, -stay)* 1. Roob muuqda meeshuu ku da'ayo qiyasad. 2. Mustaqbalka waxa dhici doona ama soo socda male-awaalid.
- oddorosid** *m.f.dh eeg oddoros².*
- og** *f.g4 (-gaa, -gayd)* Dhacdo, arrin iwm ka warhayn.
- ogaal** *m.l* 1. *ld ogaan* (1). Garasho wax loo leeyahay; arrintaas ogaal baan u falay. 2. Xog wax laga hayo. Tus. “Ogaalkay nabadgelyo ayaa halkaa ka jirtay”. 3. Xog' ogaal: oogaanta wax guntooda la ogyahay.
- ogaan** *m.f.dh* 1. *ld ogaal, ogaansho.* *eeg og.* 2. Ulakac; kas, maag. O. buu u yeelay: kas buu u yeelay.
- ogaansho** *m.l/dh eeg ogow.* *ld ogaan.*
- ogeys** *m.l* Qof arrin gaar ah aad u yaqaan.
- ogeysiis** *f.lg2 (-iiyay, -iisay)* Cid xog u sheegid.
- ogeysiin** *m.f.dh eeg ogeysiis.* *ld ogeysiis* (2).
- ogeysiis** *m.l* 1. War la rabo in cid loo sheego. 2. *ld ogeysiin.*
- oggol¹** *m.l* 1. O. ah: cid aan wax diiddanayn. 2. Neef irmaan oo ubad waliba nuugo; hebed.
- oggol²** *f.g4 (-laa, -layd)* 1. Wax aan wax diiddanayn ahaansho. 2. Wax, wax kale ka hela ahaansho.
- oggolaan** *m.f.dh eeg oggol².* *ld oggolaansho.*
- oggolaansho** *m.l/dh eeg oggolow.* *ld oggolaan.*
- oggolaysii** *f.g2 (-iiyay, -iisay)* 1. Cid wax ku qancin. 2. Nafley in ay wax oggolaato ku khasbid.
- oggolaysiin** *m.f.dh eeg oggolaysii.*
- oggolow** *f.mg3 (-laaday, -laatay)* Wax, wax oggolaaday noqosho.
- ogog** *m.l* Meel, wax iwm hareeraheeda.
- ogogleh** *f.mg4 (-lahaa, -lahayd)* Ku o.: wax, meel kale u dhow ahaansho.
- ogoobey** *e.d* Runtii; ogow!
- ogow** *f.g3 (-gaaday, -gaatay)* Cid, wax ka warhaysa noqosho.
- ogsajiin¹** *m.dh* 1. Curiye kiimikaad oo neef ah, midab dhadhan iyo urna lahayn oo ku jira hawada iyo biyaha muhimna u ah noolaha. 2. Curiyeasha biyuuhu ka samaysmaan mid ka mid ah. *ld ogsijiin, oksijiin.*
- ogsajiin²** *m.dh (kiim.)* Neef laba atamle ah oo aan ur iyo midab midna lahayn. Curiyaha ugu horreeya ururka VI ee tusaha kalgalka curiyayaasha. Wuxuu ay ku jirtaa atomosfiyeerka, macdanta badankeeda, iyo dhagaxda. Ogsajiintu waa curiye lama huraan u ah noolaha oo dhan. Ogsajiinta curiyaha ahi waxa ay leedahay laba qaab: molikiyuulka laba atamlaha ah (O) iyo molikiyuulka deganaanshaha yar ee saddex-ogsajiin (Osoon), O. Osoonta waa jinsi ka mid ah jinsiyada ogsajiin.
- ogsidhayn** *m.dh (kiim.)* Habka atam, ayoon, ama molikiyuul ku lumiyo elektaroonno. Habkani waxa uu u dhici karaa si kiimikaad

iyada oo la adeegsanaayo falgal uu ku jiro ogsidheeye, ama si danabeed iyada oo ogsidhayntu ka dhacayso qotinka togan. Tusaale ahaan, $2\text{Na} + \text{Cl} \rightarrow 2\text{Na} + 2\text{Cl}$ halkaas oo koloriin ay tahay ogsidheeye, naatriyamna la ogsidheeyay. Wejiga ogsidhaynta ee atam waxa lagu tilmaansadaa tirada elektaroonnada lumay; taas oo ah tirada ogsidhaynta. Tirada ogsidhaynta ee ayoon tabani way tabantahay. *ld ogsidheeye.*
ogsidheeye *m.l (-yayaal, m.l/dh) ld ogsidhayn.*
ogsijiin *m.l ld ogsajiin.*
ogsoon *f.g4 (-naa, -nayd)* Cid wax ka war haysa ahaansho.
ogsoonaan *m.f.dh eeg ogsoon. ld ogoonaansho (2).*
ogsoonaansho *m.l/dh eeg ogsoonow. ld ogsoonaan.*
ogsoonow *f.g3 (-naaday, -naatay)* Arrin xogteeda wax la socda noqosho.
ohli *m.l (ohli/-yo, m.dh)* Kolay weyn harag ama mayrax ka samaysan oo badarka iyo waxyabaha yaryar ee guriga lagu gurto.
oholi *m.l/kh* O. ah: Dhul dhir badan oo aan la mari karin leh.
ohon *m.dh* Badar, beer ka soo go'ay inta loogu talaggalay in la cuno.
ohoomi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax wadid ama hoggaamin.
ohoomin *m.f.dh eeg ohoomi.*
ohow *f.g3 (-ooday, -ootay) ld ahaw.*
okhole *m.l (-layaal, m.l/dh)* Gaawe weyn oo sida badan qori ka samaysan oo ceelasha gaagaaban biyaha looga soo darsado.
okobban *f.g4 (-naa, -nayd)* Qof wax la faray oggol oo qabashadiisa ku faraxsan ahaansho. *ld okobboon.*
okobbanaan *m.f.dh eeg okobban. ld okobbanaansho, okobboonaan, okobboonaansho.*
okobbanaansho *m.l/dh ld okobbanaan.*
okobboon *f.g4 (-naa, -nayd) ld okobban.*
okobboonaan *m.dh ld okobbanaan.*
okobboonaansho *m.l/dh ld okobbanaan.*
okorasho *m.f.dh eeg okoro.*
okori *f.g2 (-iyay, -isay)* Nafley meel dedan roob ka gelin.
okorin *m.f.dh eeg okori.*
okoro *f.g3 (-rtay, -ratay)* Meel dedan roob ka gelid.
oksiin *m.dh (-no, m.dh) (baay.)* Koox ka tirsan walxaha koritaanka dhirta oo masu'uul ka ah dariiqooyinka ay ka mid yihiiin kor u qaadidda koritaanka si uu unuggu u

ballaadho, sugidda shiiqista figeed iyo bilaabidda samayska xididka marka la jaro.
oksiijiin *m.l ld ogsijiin.*
oktet *m.l.u (-tyo, m.dh)* (kiim.) Heertamarta deggan ee atam ee ay ku jiraan siddeed elektaroon. Dhammaystirka oktetku waxa uu keena degganaansho gaar ah, waana salka aragtida liiwis ee oktetka.
oktoobar *m.l* Sanad qorraxeedka bishiisa tobnaad.
olkee *f.mg2 (-keeyay, -keysay)* Hees iwm cod macaan oo dheer ku qaadid.
olkeyn *m.f.dh eeg olkee.*
olko *m.dh* Luuq macaan oo heesaha iwm lagu qaado.
ollog¹ *m.l (-gyo, m.dh)* 1. Daymo, fiiro. 2. Dhowaan. 3. Deris.
ollog² *f.g1 (-gay, -gray)* Wax si gaar ah u dayid.
ollogid *m.f.dh eeg ollog².*
ollogleh *f.mg4 (-lahaa, -lahayd)* U o.: wax meel u dhow ahaansho.
olmomid *m.f.dh eeg olmon.*
olmon *f.mg1 (-omay, -ontay; -omi)* U o.: wax awood u leh in uu ka hortago wax kale noqosho.
olol¹ *m.l (-llo, m.dh)* 1. Holac. 2. Cida geela marka uu oomman yahay ama ubadkiisa waayo.
olol² *f.mg1 (-olay, -oshay)* 1. Dab holcid. 2. Geel oomman ama ubadkiisa waayey ciyid.
ololayn *m.f.dh eeg ololay. ld ol'olayn.*
olole *m.l ld ol'ole.*
ol'ole *m.l (-layaal, m.l/dh)* Isku dubbarididda si dhakhso ah la isugu dubbarido hawl, arrin iwm. *ld olole.*
ololee *f.mg2 (-leeyay, -leysay) ld ol'olee.*
ol'olee *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* Olole samayn. *ld ololee.*
ol'oleyn *m.f.dh eeg ol'olee. ld ololeyn.*
ololi *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Dab olol u yeelid. 2. Wax dab qabadsiin.
ololid *m.f.dh eeg olol².*
ololin *m.f.dh eeg ololi.*
ololsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax ololay ahaansho (dab).
ololsanaan *m.f.dh eeg ololsan. ld ololsanaansho.*
ololsanaansho *m.l/dh ld ololsanaan.*
omos *m.l* Dhul kulul oo aan biyo lahayn; oommame.
onkod¹ *m.l (-dyo, m.dh)* Shanqar weyn oo kolkay daruuraha biyaha leh isku dhacaan ka yeerta; gugac. *ld unkod.*

- onkod²** *f.mg1 (-day, -dday)* Daruuro biyeysan oo isku dhacay shanqarid; gugacid.
- onkodid** *m.f.dh eeg onkod².*
- onkojiin** *m.l (-mno, m.dh) (baay.)* Jiin ay leeyihii firusyadu iyo unugyo naasley oo keeni kara kansar.
- onkooloji** *m.l (daaw.)* Barashada iyo ku shaqeyn ta daaweynta kansarka.
- ontoogoni** *m.l (baay.)* Korritaanka noolaha laga bilaabo unug bacrinsan ilaa inta uu qaangaadhayo.
- ontor¹** *m.l* Ur qurmuun oo ka soo baxda wax qurmay.
- ontor²** *f.mg1 (-ray, -rtay)* Wax qurmid.
- ontorid** *m.f.dh eeg ontor².*
- ontorro** *m.dh (bot.)* Geed weyn qodax lahayn, hoos fiican, oo leh miro kulkulucsan oo macaan. *ld hontorro.*
- oo xi.** 1. (*nax.*) Xiriiriye loo adeegsado in laysku xiro labo weer tabineed oo abyoon. Tus. "Cali waa nin wanaagsan oo deeqsi ah", "Cali oo Xamar joogay ayaan la kulmay, adoo harsan waayay ma laguu soo harsaday?" 2. (*nax.*) Xiriiriye isku xira laba fal oo isku mar la qabtay.
- ood¹** *m.dh* 1. Dhir la gooyey oo xero iwm lagu sameeyo. 2. Geed qodax leh.
- ood²** *fg1 (-day, -dday)* 1. Geed la gooyey xero ka samayn. 2. Xero, guri iwm afka ka daboolid.
- oodaale** *m.l* Badar uu dhalo geed digir ah oo fufay.
- oodafayn** *m.f.dh eeg oodafee.*
- oodafee** *fg2 (-feeyay, -feysay)* 1. Cid aflagaaddo gaarsiin 2. Xero afka ood ka saarid.
- oodafo** *m.dh (-ooyin, m.l)* 1. Ood weyn oo xerada xoolaha afka laga saaro. 2. Aflagaaddo.
- oodan¹** *m.l* 1. Qof ka dhashay qolo xoog iyo tiro badan. 2. Bawdka beerta. 3. Meel dhir badan leh oo mariddeedu dhibtayah. 4. *ld oodmid.*
- oodan²** *m.dh* Ciyaarta shaxda oo aan meel laga soo galohayn.
- oodan³** *f.mg1 (-dmay, -dantay; -dmi)* 1. Wax xirmay noqosho (albaab, xero iwm). 2. Arrin, hadal iwm wax naan meel haysan noqosho.
- oodan⁴** *f.mg4 (-dnaa, -dnayd)* 1. Xero wax la ooday ahaansho. 2. Qof aan waxba la dhaciin karin ahaansho.
- oodasho** *m.f.dh eeg oodo.*
- oodayn** *m.f.dh eeg oodee.*
- ooddin** *m.dh* Xanuun saableyda qabta oo ka dhasha jug, dabayl xoog leh ama muruqo go'.
- oodee** *fg2 (-deeyay, -daysay)* Xero iwm ood saarid.
- oodeysasho** *m.f.dh eeg oodeyso. ld oodeysi.*
- oodeysi** *m.l ld oodeysasho.*
- oodeyso** *fg3 (-stay, -satay)* Xero, aqal iwm afka ood ka saarasho.
- oodgeddi** *fg2 (-iyay, -isay)* Xero ama guri diqoobay meel u dhow u rarid (xoolo).
- oodgeddin** *m.f.dh eeg oodgeddi. ld oodgeddis.*
- oodgeddis** *m.l ld oodgeddin.*
- oodgeddisasho** *m.dh ld oodrogasho.*
- oodgeddiso** *fg3 (-istay, -isatay) ld oodrogo.*
- oodid** *m.f.dh eeg ood².*
- oodjiid¹** *m.l* 1. Dhigidda maroodi dhigo ood weyn jidka raxantu marto si uu ugu xujeeyo arbaha raxanta wada. 2. Xuja adag oo cid la hor dhigo. 3. Calaamad geediga loo sameeyo si uusan u habaabin ood yar dhulka loogu jiido.
- oodjiid²** *f.mg1 (-day, -dday)* 1. U o.: si uu uogaado tabarta arbaha, jidka raxantu ku aroorto ood weyn dhigid (maroodi). 2. U o.: cid geeddi ah si aysan u habaabin calaamad u sameyn. 3. U o.: cid xuja adag hor dhigid. 4. U o.: cid wax dooneysa qadin.
- oodjiidid** *m.f.dh eeg oodjiid².*
- oodkac¹** *m.l* Hilib yaryar oo shiilan oo keyd gala; muqmad.
- oodkac²** *fg1 (-cay, -cday; -kici)* Hilib muqmad ka dhigid.
- oodkacan** *f.mg4 (-cnaa, -cnayd)* Wax oodkac laga dhigay ahaansho (hibil).
- oodkacasho** *m.f.dh eeg oodkaco.*
- oodkacnaan** *m.f.dh eeg oodkacan. ld oodkacnaansho.*
- oodkacnaansho** *m.l/dh ld oodkacnaan.*
- oodkaco** *fg3 (-cay, -cday)* Hilib oodkac ka dhigasho.
- oodkicid** *m.f.dh eeg oodkac².*
- oodmid** *m.f.dh eeg oodan³.*
- oodnaan** *m.f.dh eeg oodan⁴. ld oodnaansho.*
- oodnaansho** *m.l/dh ld oodnaan.*
- oodo** *fg3 (-ootay, -oodatay)* Xero iwm ood ku wareegasho.
- oodqaad¹** *m.l ld geedqaad¹*
- oodqaad²** *fg1 (-day, -dday) ld geedqaad².*
- oodqaadid** *m.f.dh ld geedqaadid.*
- oodrogasho** *m.f.dh eeg oodrogo. ld oodgeddisasho.*
- oodrogo** *fg3 (-gtay, -gatay)* Meel degallowday meel u dhow uga giurid. *ld oodgeddiso.*

oof *m.dh* 1. Saableyda dadka labadeeda dhinac midkood. 2. Xanuun daran oo saableyda ku dhaca.

oofasho *m.f.dh eeg oofo.*

oofato *m.db.u* Dad yar oo hubeysan oo wax dhaca, waxna laaya.

oofayn *m.f.dh eeg oofee.*

oofaysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Qof oofi hayso ahaansho.

oofaysnaan *m.f.dh eeg oofaysan. ld oofaysnaansho*

oofaysnaansho *m.l/dh ld oofaysnaan.*

oofee *f.g2 (-feeyay, -feysay)* Cid oof ku ridid.

oofi *f.g2 (-iyay, -isay)* Ballan, arrin iwm fulin.

oofin *m.f.dh eeg oofi.*

oofo *f.mg3 (-ftay, -fatay)* Wax rimid u baahan noqosho (sac).

oofsasho *m.f.dh eeg oofso.*

oofso *f.g3 (-saday, -satay)* Arrin fushasho.

oofwareen *m.l (-nno, m.db)* Cudur qufac iyo xummad leh oo saableyda dadka ku dhaca.

oog¹ *m.l* Iftiinka ugu horreeya ee tilmaama waaberiga.

oog² *m.dh (-go, m.l)* 1. Subaxnimo. 2. Dab weyn oo sida badan loo shido in la isaga digo colaad. 3. Calaamad cad oo ay lo'da qaarkered wejiga ku yeelato.

oog³ *f.g1 (-gay, -gtay)* 1. Dab weyn shidid. 2. Dacwo, rabsho iwm abaabulid. 3. Salaad waajibaadkeeda si wanaagsan u fulin.

oogan¹ *f.mg1 (-gmay, -gantay; -gmi)* 1. Dab wax la oogay noqosho. 2. Dacwo, rabsho iwm wax la oogay noqosho.

oogan² *f.mg4 (-gnaa, -gnayd)* 1. Dab wax la oogay ahaansho. 2. Wax si wanaagsan loo fuliyey ahaansho (salaad). 3. Dacwo, rabsho iwm wax la oogay ahaansho.

oogid *m.f.dh eeg oog³.*

oogmid *m.f.dh eeg oogan¹.*

oognaan *m.f.dh eeg oogan². ld oognaansho.*

oognaansho *m.l/dh ld oognaan.*

oogo *m.dh (-ooyin, m.l)* 1. Jirka sare ee nafleyda. 2. Dhulka meeshiisa aan cadduun iyo dooxo ahayn. 3. Wax dushood sare. Tus. "Buurta oogadeeda".

oogo-dhul *m.dh (-ooyin-dhul, m.l)* 1. (*jool.*) Qaypta adag ee qolofta dhulka, taas oo ku kala fidsan gun gaarsya ilaa iyo 65 Km. (40 mayl) ka hos dhulka dushiisa. 2. (*jool.*) Qaypta u serraysa dhulka ee ka sarraysa xarriiga moho, garadeeduna waa 8 ilaa 40 km. badanaa waxay ka koobantahay dhadhaabo shiileed.

oohi *f.mg2 (-iyay, -isay)* Ka o.: cid oohin ka keenid. *ld boohi, ooy.*

oohin¹ *m.f.dh eeg oohi. ld boohin.*

oohin² *m.dh* Dareen qofka ilmo ka keena.

oojniisiis *m.l (baay.)* Soo saarista iyo korista ugxtanta ee ilmagaleenkay xayawaanka gudihiisa.

ookiyaale *m.l (-llo, m.db)* Muraayad indhaha la gashado oo araggoo ku saacido ama qorraxda laga gashado.

ool¹ *m.l/dh* Degaan; reer meel wada yaal.

ool² *f.mg1 (-lay, -ooshay)* 1. *ld aal* 2. Socod, geeddi iwm ka baaqasho. 2. Ka o.: wax helitaankooda ka quusasho.

ollaan *m.dh ld aallid.*

ollaansho *m.l/dh ld aallid.*

oollid *m.f.dh ld aallid.*

oollimaad *m.l ld aallid.*

ollin *m.l* Meel muddo badan la degganaa; yaallin.

oollow *f.g3 (-looday, -lootay)* *ld aal².*

oomaar¹ *m.l* 1. Kul badan. 2. Ur ka dhasha cunto gubatay biyo la'an awgeed.

oomaar² *f.mg1 (-ray, -rtay)* 1. Kul badan ku gubasho. 2. Cunto dab saaran biya la'an awgeed gubasho.

oomaari *f.mg2 (-iyay, -isay)* Wax oomaar u yeelid.

oomaarid *m.f.dh eeg oomaar².*

oomarin *m.f.dh eeg oomaari.*

omanayn *m.dh* Biyo ka saaridda walax.

oomane *m.l (-ayaal, m.l/dh)* (*c.cimi.*) Roob yari: badanaa waxaa lagu isticmaala cimilo ama gobol uu roobku ku yaryahay oo uu deegaanta si liidata ugu filanyahay. Mararka qaarkood waxaa lagu isticmaala meelaha celceliska roobku ka yaryahay 250 mm (10 hiisk).

oomane-u-eke *m.l (-yaal, m.l/dh)* (*juqr.*) Ereyo loo istiicmalo cimilada iyo deegaanta siday u kala horeeyaan gobollada cidhifyada lamadegaannada halkaasoo roob sannadeedku in yar badanyahay deegaantuna xooga ka filiqsantahay meelaha ku xiga, sida lamadegaanka kulul iyo safaanaha dheddooda.

oomasoore *m.l* Dhul oommane ah oo aan dad iyo duuynyo midna joogin.

oomati *m.dh* Wax la quuto.

oomi *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Nafley biyo u diidid. 2. Cid hadal badan ku daalin.

oomid *m.f.dh eeg oon³.*

oomin *m.f.dh eeg oomi.*

oomiye *m.l (-yayaal, m.l/dh)* (*daaw.*) Kaadisokorow.

oomman <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> 1. Cid wax oon hayo ahaansho. 2. Cid wax si aad ah wax ugu baahan ahaansho.	ooryowalaaloobid <i>m.f.dh</i>	<i>ld</i>
oommanaan <i>m.f.dh eeg oomman.</i> <i>ld oommanaansho.</i>	ooryowalaalow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> <i>ld ooryowalaalow.</i>	
oommanaansho <i>m./dh ld oommanaan.</i>	oosayt <i>m.l (-tyo, m.dh) (baay.)</i> Unug taran laga helo ugxansidaha xilliga oojiniisiska. Waxay ka timaadaa korriinka oogooniyamka.	
oommane <i>m.l (-nayaal, m./dh)</i> 1. Meel aan biyo lahayn. 2. O. ah: dhaan aan gaarin biyihii meesha uu ka heli lahaa.	ooy <i>f.mg1 (-yay, -yday; -yi)</i> Oohin sameyn. <i>ld booy.</i>	
oommanoobid <i>m.f.dh eeg oommanow.</i>	ooyid <i>m.f.dh eeg ooy.</i> <i>ld booyid.</i>	
oommanow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Nalfey wax oon haayo noqosho.	ooyisin <i>m.dh</i> Neef xoolo ah oo tacsi ahaan loogu geeyo reer nin oday ahi ka dhintay.	
oon¹ <i>m.l Baahi biyo la cabbo loo qabo; harraad.</i>	or <i>m.l (orar, m.)</i> Cod wada jir ah oo dad meel fog jooga ka yeera.	
oon² <i>m.dh</i> Wax kasta oo la cuno ama la cabbo, cunto.	or <i>m.l (orar, m.)</i> 1. Dhar; maro. 2. Calal. 3. Bulka cawsa meyrada.	
oon³ <i>f.mg1 (-oomay, -oontay; -oomi)</i> Biyo rabid.	oraah <i>m.dh (-ho, m.)</i> 1. hadal xigmad xambaarsan oo munaasabad ama waqt gaar ah loo adeegsado. 2. Ereyo la isu geeyey oo macna la fahmo sameeya. 3. Hadal. <i>ld oroh.</i>	
oonbeel¹ <i>m.l ld onbeelid.</i>	oranjo <i>m.dh</i> Liin kulkulucsan, waxoogaa ka waaweyn liimadhanaanta oo macaan. <i>ld aranjo.</i>	
oonbeel² <i>f.mg1 (-eelay, -eeshay)</i> Biyo aan laga dhergin cabbid; harraadbeel.	ordid <i>m.f.dh eeg orod².</i>	
oonbeelid <i>m.f.dh eeg oonbeel².</i> <i>ld oonbeel¹.</i>	ordisii <i>f.g2 (-iiyay, -iisay)</i> <i>ld orodsii.</i>	
oonguul <i>m.l O. ah: xoolo aroor ah oo baryey xerodoodii meel aan ahayn.</i>	ordisiin <i>m.dh ld orodiin.</i>	
oontir <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> Nafley biyo ay oonka uga baxdo siin.	ordisiis <i>m.l ld orodiin.</i>	
oontirid <i>m.f.dh eeg oontir.</i>	organ <i>m.l (-no, m.dh) (c.nafl)</i> Qayb ka mid ah jidhka noolaha oo u khaas ah, inay qabato hal shaqo ama in ka badan. Tusaale, xayawaanka: dhegaha, indhaha, sambabada iyo kelyaha. Tusaale, dhirta: caleemaha, xiddiddada iyo ubaxa. Organku wuxuu ka koobanyahay nudo badan oo kala duwan.	
oor <i>m.l Miro yaryar oo udgoon oo ay dumarku isku carfiyaa.</i>	organ yare <i>m.l (-rayaal, m./dh)</i> Qayb kasta oo ka mid ah unugga, sida bu'da ama jeedalka, taas oo qabata shaqo gaar ah.	
ordinayt <i>m.l (-tyo, m.dh) (xis.)</i> Kulanka-y oo barbarro ahaan loogu cabbiro dhidibka-y ee ku yaalla habdhiska kulannada kaartis (Barbardhig Absiisa).	orgee <i>f.g2 (-geeyay, -geysay)</i> Orgi ri' tallaabid.	
oori <i>m.dh (-tyo, m.)</i> Haweeney la qabo; afo.	orgeyn <i>m.f.dh eeg orgee.</i>	
ooriyo <i>m.dh</i> Hanti ganaax ahaan looga qaado nin mehersaday gabadh nin kale u dooneyd.	orgeysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Ri' wax orgi u baahan ahaansho.	
ooro <i>m.dh (daaw.)</i> Cudur dhegaha xoolaha dushooda sare ku dhaca oo qolfo iyo finan u yeela.	orgeysguur <i>m.l</i> Waayidda uu sac ama ri' orgeysani waayo dibi ama orgi kuda (booda).	
ooroobid <i>m.f.dh eeg oorow.</i>	orgeysnaan <i>m.f.dh eeg orgeysan.</i> <i>ld orgeysnaansho.</i>	
oorow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Ooro qaad (xoolo).	orgeysnaansho <i>m./dh ld orgeysnaan.</i>	
ooryowalaal <i>m.l (-llo, m.dh)</i> Laba nin oo labo haween oo walaalo ah kala qaba, waxa ay isu yihii. <i>ld ooryowalaal.</i>	orgi <i>m.l (-tyo, m.dh)</i> Laboodka aricadka.	
ooryowalaaloobid <i>m.f.dh eeg ooryowalaalow.</i> <i>ld ooryowalaaloobid.</i>	orgobbe <i>m.l (-bayaal, m./dh)</i> 1. Shabeel lab oo qooqan oo dad cun ah. 2. Qof dhaqan bahal leh.	
ooryowalaalow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Laba nin ooryowalaal noqosho. <i>ld ooryowalaalow.</i>	orgoo <i>f.mg3 (-ooday, -ootay)</i> Sac ama ri' wax booidid u baahan noqosho.	
ooryowalaal <i>m.l (-llo, m.dh)</i> <i>ld ooryowalaal.</i>	orgood <i>m.fl eeg orgoo.</i>	
ooryowalaalee <i>f.g2 (-leeyay, -leysay)</i> Labo nin ooryowalaal ka dhigid.		
ooryowalaaleyn <i>m.f.dh eeg ooryowalaalee.</i>		

orgoodqab *f.mg1 (-bay, -btay)* Sac ama ri' wax la booday noqosho.

orgoodqabid *m.f.dh eeg orgoodqab.*

orgootay *m.l ld orgootow.*

orgootow *m.l (-ooyin, m.l)* Neef dheddig oo marar badan inta orgootay aan rimin. *ld orgootay.*

ori *f.mg2 (-iyay, -isay)* 1. Kor u dhawaaqid. 2. Cod dheer ku heesid. *ld orri.*

orin *m.f.dh eeg ori.* *ld oris, orrin, orris.*

oris *m.l ld orin.*

ormayn *m.f.dh eeg ormee.*

ormaysii *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax meel isugu soo uruurin.

ormaysiin *m.f.dh eeg ormaysii.*

ormee *f.mg2 (-meeyay, -maysay)* Ormo sameyn.

ormo *m.dh (-ooyin, m.l)* Koox. *ld hormo.*

orod¹ *m.l* Lugaha oo si degdeg ah oo socodka ka dhaqso badan kana fudud loo qado; roor.

orod² *f.mg1 (-rday, -rodday; -rdi)* Lugaha si degdeg ah oo socodka ka dhaqso badan kana fudud u qaadid; roorid.

orodsii *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax inuu ordo ku kellifid. *ld ordisii.*

orodiin *m.f.dh eeg orodsii.* *ld ordisiin, ordisiis, orodsiis.*

ordisiis *m.l ld orodsiin.*

oroh *m.dh ld oraah.*

oroob¹ *m.l* Socdaal dheer oo herinta meel fog u ugaarsi tageyso, iyadoo awr raranaysa sahayna qaadanaysa, oo maqnaanaysa bil ama laba.

oroob² *m.db* Socdaal dheer oo ay dumarku meel fog ugu caws doontaan iyagoo badan, qaataan awr iyo sahay, kuna qaadata muddo aan ka yareyn bil.

orrax *m.dh ld qorrax.*

orraxayn *m.dh ld qorraxayn.*

orraxaysad *m.l ld qorraxaysasho.*

orraxaysan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld qorraxaysan.*

orraxaysi *m.l ld qorraxaysasho.*

orraxaysnaan *m.dh ld qorraxaysnaan.*

orraxaysnaansho *m.l dh ld qorraxaysnaan.*

orraxayso *f.mg3 (-stay, -satay)* *ld qorraxayso.*

orraxee *f.g2 (-xeeyay, -xeysay)* *ld qorraxee.*

orri *f.mg2 (-iyay, -isay)* *ld ori.*

orrin *m.dh ld orin.*

orris *m.l ld orin.*

ortamid *m.f.dh eeg ortan².*

ortan¹ *m.l* Hadal cod dheer ah oo la isdhaafso.

ortan² *f.mg1 (-tamay, -tantay)* Hadal cod dheer ah is dhaafsasho.

oslan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Lax wax sifid u baahan ahaansho.

oslanaan *m.f.dh eeg oslan.* *ld oslanaansho.*

oslanaansho *m.l dh ld oslanaan.*

oslid *m.f.dh eeg osol².* *ld asool¹, asolid, osol¹.*

oso¹ *m.l ld asoolid.*

oso² *f.mg1 (-slay, -soshay; -sli)* *ld asool².*

otomaatig *m.l (-gyo, m.dh)* Mattoor keligiisa is wada.

owlaan *m.dh (muus.)* Reeme laga yaqaan degaanka u dhexeeye labada webi.